

ПРАВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР

2018

Издание на
Българската Православна
Старостилна Църква

Календарът е посветен на

**НЕВРОКОПСКИЯ
МИТРОПОЛИТ
БОРИС**

по случай 130-годишнината от
неговото рождение и
70-годишнината от
мъченическата му кончина

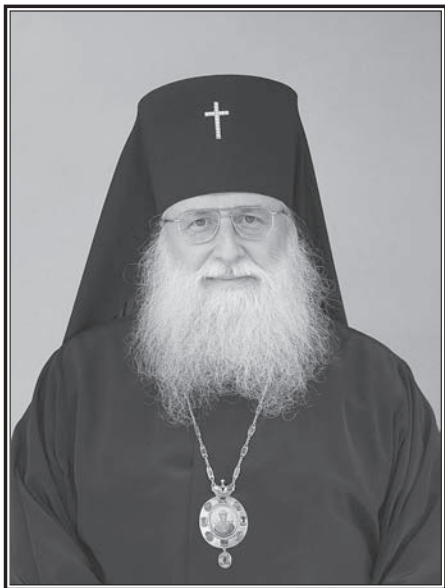
СИМВОЛ НА ВЯРАТА

Вярвам в Един Бог Отец, Вседържител, Творец на небето и земята, на всичко видимо и невидимо.

И в Един Господ Иисус Христос, Сина Божий, Единородния, Който е роден от Отца преди всички векове: Светлина от Светлина, Бог истинен от Бог истинен, роден, несътворен, единосъщен с Отца и чрез Когото всичко е станало; Който заради нас човеците, и заради нашето спасение слезе от небесата и се възплъти от Дух Светий и Дева Мария, и стана човек; и бе разпнат за нас при Понтия Пилата, и страда, и бе погребан; и възкръсна в третия ден, според писанията; и се възнесе на небесата, и седи отдясно на Отца; и пак ще дойде със слава да съди живи и мъртви и царството Му не ще има край.

И в Духа Светаго, Господа, Животворящия, Който от Отца изхожда, Комуто се покланяме и Го славим наравно с Отца и Сина, и Който е говорил чрез пророците.

В една света съборна и апостолска Църква. Изповядвам едно кръщение за опрощаване на греховете. Чакам възкресение на мъртвите и живот в бъдещия век. Амин!

ТРИАДИЦКИЙ МИТРОПОЛИТ ФОТИЙ

СЪВЕСТ НА БЪЛГАРСКАТА ЦЪРКВА

През 2018 година се навършват 130 години от рождението и 70 години от злодейското убийство на Неврокопския митрополит Борис, съвестта на Българската Църква, както са го наричали. Вместо да говорим за тази съвест, нека да чуем гласа ѝ по повод на атентата в катедралния храм „Света Неделя“ през 1925 година.

„... Едва ли има друг народ, който тъй скоро и тъй дълбоко да е паднал от свят в безсъзнание, от светлина в помрачение, от ум в безумие, както сме паднали ние българите от свободните предели на нашата земя! Когато ние минахме от робство към свобода, ние донесохме със себе си много чисти сили и добродетели, и тъкмо тогаз, когато тези сили и добродетели трябваше да растат и цъфтят под благодатното слънце на свободата, когато трябваше да се обогатим с повече добродетели и изпълним своя живот с повече идеали, ние започнахме да потъмняваме и опустяваме.

Ние сподавихме и убихме творческия дух от епохата на възраждането и освобождението, презряхме добродетелите на тази важна епоха, отхвърлихме нейните идеали и потъпкахме нейните завети. Ние, свободните, изгубихме онова ясно съзнание и

онези ценни качества и достойнства, които имахме като роби. Ние започнахме да се отнасяме равнодушно и безразлично почти към всичко ценно и възвишено. Заразени от погрешната преценка на ценностите, която се опита да извърши съвременният дух, ние – без да преценяваме – обезценихме направо най-великите ценности. Притъпели в своето чувство и потъмнели в своя разсъдък, ние започнахме най-напред да се отнасяме равнодушно към истината и лъжата, към правдата и безправдието, към закона и беззаконието, към добродетелта и порока, към доброто и злото, сетне се опитахме да заличим разликата между тези свършено противоположни сили, и най-подир стигнахме до онова чудовищно състояние, в което прогласихме истината за лъжа, а лъжата за истина, честта за безчестие, а безчестие-то за чест, правдата за безправдие, а безправдието за правда, закона за беззаконие, а беззаконието за закон, добродетелта за порок, а порока за добродетел...

... У нас ... се разкрива вековната вътрешна борба, която се води оттогаз, откак злото проникна в човека и света: това е борбата между истината и лъжата, между добродетелта и порока, между правдата и безправдието, между светлината и тъмнината, между доброто и злото, между царството на Христа и царството на антихриста. Това е оная борба, която стана ожесточена и непримирима оттогаз, откак Божествената Любов и Правда, Божествената Исти-

на и Светлина се въплътиха на земята и изобличиха злобата и неправдата, лъжата и тъмнината. Злобата, неправдата, лъжата, тъмнината ненавиждат любовта, правдата, истината, светлината. Особено пък когато тези тъмни сили бъдат разкрити и изобличени със светлината на Божията любов и истина, тогава те стават демонично жестоки, и не щадят никаква любов, никаква правда, никаква истина! ... Христовата светлина смуцава тъмнината, Христовата истина тревожи лъжата, Христовата правда озлобява неправдата, Христовата любов ожесточава враждата. ... Христос иска безусловно от всеки свой последовател да мине през очистителния огън на тази борба, която Той пое и завърши победоносно. Той иска всеки да разграничи напълно ценностите и силите в живота и света, и да определи ясно и решително своето отношение към тях. Всеки трябва да се определи: с истината ли, или с лъжата, със светлината, или с тъмнината, с правдата, или с безправдието, с любовта, или със злобата, с доброто ли, или със зло, с Христа ли, или с антихриста.

Иисус Христос казва за Себе Си, че светът Го мрази, защото свидетелства, че неговите дела са зли (Йоан. 7:7), а на Своите последователи предсказва, че светът ще ги мрази, ще ги преследва, ще ги мъчи, ще ги бичува, ще убива и тях заради Неговото име (Мат. 10:16-22, 28; 24:9; Йоан. 15:18). И само оня, който претърпи докрай, той ще бъде спасен (Мат. 24:13). Тези страдания и мъки са неизбежни и не-

обходими за всеки, който живее и се бори в името на Христа – в името на Неговата правда, Неговата истина, Неговата любов – за всеки, който се бори за победата и тържеството на доброто. Най-високото съзнание, до което можем да се издигнем, след като сме почувствали и преживели в себе си доброто, е съзнанието, че за неговото тържество е необходимо пълното самопожертвуване, истинско мъченичество.

Не е ли мъчение да бъдеш истинен между лъжци, честен между безчестни, свестен между безсвестни, смирен между надменни, щедър между алчни, кротък между жестоки, добър между зли? Не е ли мъченичество да проповядваш истината тогава, когато господарува лъжата – да крепиш добродетелта тогава, когато се шири порокът, да защитаваш правдата тогаз, когато вилнее безправдието? Но истинското мъченичество почва тогава, когато се отречем от себе си напълно и се обречем изцяло на истината, правдата, доброто, любовта и се пожертваме за тях, когато нашият живот бъде непрекъснато служение на тези светли сили и непрестанна жертва за тях, когато ние им послужим и с живота, и със смъртта си“.

Съвестта на Българската Църква бе разстреляна на 8 ноември 1948 г.

† *Триадицкият митрополит Фотий*

Църковни празници през 2018 г.

(Датите в този отдел са посочени по граждански стил)

Възкресение Христово – 8 април

Дванадесетте Господски и Богородични празници:

I. Подвижни празници:

Вход Господен в Иерусалим – 1 април

Възнесение Господне – 17 май

Петдесетница. Св. Троица – 27 май

II. Неподвижни празници:

Рождество Христово – 7 януари

Богоявление. Кръщение Господне – 19 януари

Сретение Господне – 15 февруари

Благовещение – 7 април

Преображение Господне – 19 август

Успение Богородично – 28 август

Рождество Богородично – 21 септември

Въздвижение на Честния Кръст – 27 септември

Въведение Богородично – 4 декември

Други особено почитани празници, дадени по месеци:

Януари: 9 – Св. първомъченик и архидякон Стефан

14 – Обрезание Господне и св. Василий Велики

20 – Св. Иоан Кръстител

Май: 6 – Св. вмчк Георги Победоносец

24 – Свв. равноапостолни Кирил и Методий

Юли: 7 – Рождество на св. Иоан Кръстител

12 – Свв. Първовърховни апостоли Петър и Павел

Август: 2 – Св. прор. Илия

9 – Св. вмчк Пантелеймон. Свв. Седмочисленици

31 – Успение на св. Иоан Рилски

Септември:

30 – Мчци Вяра, Надежда и Любов и майка им София

Октомври: 14 – Покров Богородичен

27 – Св. преп. Петка Епиватска

Ноември: 1 – Св. преп. Иоан Рилски

8 – Св. вмчк Димитрий

21 – Събор на св. Архангел Михаил

Декември: 8 – Св. Климент Охридски

19 – Св. Николай Чудотворец

Постни дни и периоди за 2018 г.

(За по-голяма яснота в календара датите на постните дни и периоди са отбелязани със сиво каре.)

Навечерие на Богоявление – 18 януари

Велик пост – от 19 февруари до 7 април (вкл.)

Петров пост – от 4 юни до 11 юли (вкл.)

Успенски (Богородичен) пост – от 14 до 27 август (вкл.)

Отсичане главата на св. Иоан Кръстител – 11 септември

Въздвижение на Честния Кръст – 27 септември

Рождественски пост – от 28 ноември до 6 януари (вкл.)

През цялата година – сряда и петък с изключение на седмиците, през които се блажи.

Седмици, през които се блажи в сряда и петък:

Периодът от Рождество Христово до деня пред навечерието на Богоявление – от 7 януари до 17 януари (вкл.)

Седмицата на митаря и фарисея – от 29 януари до 4 февруари

Сирната седмица – от 12 до 18 февруари (разрешава се млечна храна, яйца и риба, но не се разрешава месо)

Пасхалната седмица – от 9 до 15 април

Седмицата след Св. Троица – от 28 май до 3 юни

Дни и периоди, в които не се разрешава извършването на тайнство Брак:

1. През Рождественския пост и от Рождество Христово до Богоявление – т. е. от 27 ноември до 19 януари (вкл.)
2. През Великия пост – от Неделя Месопустна до Томина неделя – т.е. от 11 февруари до 15 април
3. През Петровия пост – от Неделя на Всички Светии до Петровден – т. е. от 3 юни до 12 юли
4. През Богородичния пост – т. е. от 14 до 28 август
5. През цялата година срещу неделните дни (т.е. в събота), в сряда и петък, срещу Дванадесетте Господски и Богородични празници; срещу празниците Въздвижение на Честния Кръст Господен и Отсичане главата на св. Иоан Кръстител (както и в самите тези дни).

Дни, в които се извършва помен за покойниците:

Вселенски задушници:

- Събота срещу Неделя Месопустна – 10 февруари
- Събота срещу Петдесетница – 26 май

Съботите на 2-та, 3-та и 4-та седмици на Великия пост – 3, 10 и 17 март

Архангелова задушница – събота преди Архангеловден – 17 ноември

Не се прави помен за покойниците:

1. На Господски и Богородични празници
2. През периода от началото на Великия пост до Томина неделя (19 февруари до 15 април вкл.) с изключение на съботите на 2-та, 3-та и 4-та седмици на Великия пост (3, 10 и 17 март).
3. От Игнажден до Ивановден – 2 до 20 януари

Пояснение към календара:

Богослужебните указания са дадени според Иерусалимския устав. Първото писмено изложение на този най-древен цър-

ковно-богослужебен устав е свързано с името на преп. Сава Освещени († 532). Иерусалимският устав отразява богослужебния живот на палестинските манастири от епохата на техния най-голям разцвет (IV-VI в.).

За светии, завършили земния си живот от XX век насетне, е посочена годината на тяхната кончина. За повечето български светии са посочени годината на преставлението им или векът, в който са живели.

За по-големите празници и неделните дни са посочени и богослужебните четива по следния начин: съкратено наименование на книгата от Св. Писание, зачало, а в скоби – глава и стихове.

Обозначения:

† – Дванадесетте Господски и Богородични празници и други големи църковни празници.

† – Неделните дни. * – Особено почитани църковни празници.

● – новолуние

◐ – първа четвърт

○ – пълнолуние

◑ – последна четвърт

Съкращения: **ап.** – апостол; **апп.** – апостоли; **архиеп.** – архиепископ; **архиепп.** – архиепископи; **архим.** – архимандрит; **безср.** – безсребърници; **благов.** – благоверен; **блаж.** – блажени, -а; **вмчк** – великомъченик; **вмчца** – великомъченица; **еп.** – епископ; **игум.** – игумен; **изп.** – изповедник; **кн.** – княз, княгиня; **митр.** – митрополит; **мчк** – мъченик; **мчца** – мъченица; **мчци** – мъченици; **патр.** – патриарх; **прав.** – праведни, -а; **преп.** – преподобни, -а; **препп.** – преподобни (мн.ч.); **препмчк** – преподобномъченик; **препмчца** – преподобномъченица; **препмчци** – преподобномъченици; **презв.** – презвитер; **прор.** – пророк; **св.** – свети, -а; **свв.** – свети (мн.ч.); **свт.** – светител; **свтг.** – светители; **свщмчк** – свещеномъченик; **свщмчци** – свещеномъченици; **чуд.** – чудотворец/чудотворци. *Вас. лит.* – Василиева литургия; *Злат. лит.* – Златоустава литургия; *Прежд. лит.* – Преждеосвещена литургия; *подв.* – подвижно празнуване; НПВ – Неделя подир Въздвижение.

Граждански календар	ЯНУАРИ 2018	Църковен календар
1 п	<p><i>Седмица 31. след Петдесетница.</i> <i>(Ев. четива за седм. 14. след НПВ.)</i> Мчк Бонифаций. Свт. Григорий, еп. Омиритски. Гражданска Нова година.</p>	19
2 в	<p>Предпразненство на Рождество Христово. Свщчк Игнатий Богоносец (Игнажден). Св. прав. Иоан Кронщадски чудотворец († 1908).</p>	20
3 с	<p>Мчца Иулиания Никомидийска.</p>	21
4 ч	<p>Вмчца Анастасия Узорешителница.</p>	22
5 п	<p>Свв. 10 мчци Критски. Преп. Нифонт, еп. Кипърски. Преп. Наум Охридски († 910). <i>Литургия не се полага. Царски часове.</i></p>	23
6 с	<p>Събота преди Рождество Христово. Навечерие на Рожд. Христово (Бъдни вечер). Препмчца Евгения. Преп. Николай Монах. <i>Сутринта: 3 и 6 час, Злат. лит., 9 час и Вел. вечерня.</i> <i>Злат. лит.: – На съб. пр. Рожд. Хр.: Гал. 205 (3:8-12);</i> <i>Лк. 72 (13:18-29).</i> – Ред.: Кол. 249 от полу (1:3-6); Лк. 81 (16:-10:15). – На навечерие: Гал. 207 (3:15-22); Мат. 53 (13:31-36). – На Вел. вечерня: Евр. 303 (1:1-12); Лк. 5 (2:1-20). <i>Вечерта – Велико повечерие с Утреня на Рождество</i> <i>Христово: Мат. 2 (1:18-25). Пост.</i></p>	24
7 н	<p>† Неделя 31. след Петдесетница. † РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО. Всичко на празника. <i>Вас. лит.: Гал. 209 (4:4-7); Мат. 3 (2:1-12).</i></p>	25
8 п	<p><i>Седмица 32. след Петдесетница.</i> <i>(Ев. четива за седм. 15. след НПВ.)</i></p>	26

Д
е
к
е
м
в
р
и

2
0
1
7

† **Събор на Пресвета Богородица.**

Св. прав. Иосиф Обручник, цар Давид и Иаков,
брат Божий (подв.). Свщмчк Евтимий, еп. Сардийски.
Преп. Никодим Тисмански († 1406). Икона на
Пресв. Богородица „**Помощница при раждане**“.

На този ден се пренася службата на Богоотците
от Нег. след Рождество Христово.

Лит.: – На Пресв. Богородица: Евр. 306 (2:11-18);
Мат. 4 (2:13-23). – На Нег. сл. Рожд. Христово (На
Богоотците): Гал. 200 (1:11-19). Евангелското четиво
на Богоотците съвпада с това на Пресв. Богородица.

9 в * **Първомъченик и архидякон Стефан**

(**Стефановден**).

Преп. Теодор Начертани изповедник.

10 с Свв. 20 хиляди мчци, изгорени в Никомидия.
Блажи се.

11 ч Свв. 14 хиляди младенци, избити от Ирод във Витлеем.
Преп. Маркел, игумен на манастира на „Неспящите“.

12 п Мчца Анисия. Свщмчк. Зотик презвитер,
Сиропитател. Преп. Теодора Цариградска
(от „Митарствата“).
Блажи се.

13 с **Събота след Рожд. Христово и преди Богоявление.**
Отдание на Рождество Христово.

Преп. Мелания Римлянка.

Икона на Пресв. Богородица „**Неувяхващ цвят**“.

Лит.: – На съб. сл. Рожд. Христово:
1 Тим. 288 (6:11-16); Мат. 46 от полу (12:15-21).
– Рег.: 1 Сол. 273 (5:14-23); Лк. 84 (17:3-10).

27

28

29

30

31

Граждански календар	ЯНУАРИ 2018	Църковен календар
	– На съб. преди Богоявление: 1 Тим. 284 (3:14-4:5); Мат. 5 (3:1-11).	
14 н	<p>† Неделя 32. след Петд., преди Богоявление. Гл. 7.</p> <p>† Обрезание Господне. Свт. Василий Велики, архиеп. на Кесария Кападокийска (Василовден).</p> <p>Утр. Ев. 10: Иоан. 66 (21:1-14). Вас. лит.: – На Нег. пр. Богоявл.: 2 Тим. 298 (4:5-8); Марк. 1 (1:1-8).</p> <p>– На Обрезание: Кол. 254 (2:8-12); Лк. 6 (2:20-21, 40-52).</p> <p>– На свт.: Евр. 318 (7:26-8:2); Лк. 24 (6:17-23).</p> <p>Редовните четива на Нег 32. се изчетат в Нег. 33.</p>	1
15 п	<p>Седмица 33. след Петдесетница. (Ев. четива за седм. 16. след НПВ.)</p> <p>Предпразненство на Богоявление. Свт. Силвестър, папа Римски.</p> <p>Преп. Серафим Саровски.</p>	2
16 в	Св. прор. Малахия. Мчк Гордий. Преп. Геновева.	3
17 с	<p>Събор на 70-те апостоли. Преп. Теоктист.</p> <p>Препмчк Онуфрий Габровски († 1818).</p> <p>Утр. Ев.: Марк. 37 (8:34-9:1).</p> <p>– На прмчка: 2 Тим. 291 (1:8-18); Марк. 37 (8:34-9:1).</p> <p>– На апн.: Рим. 96 (8:2-13); Лк. 50 (10:1-15).</p> <p>Блажи се.</p>	4
18 ч	<p>Навечерие на Богоявление.</p> <p>Свщмчк Теопемпт, еп. Никомидийски и мчк Теона влъхв. Преп. Синклитикия. Преп. Аполинария.</p> <p>Царски часове. Богоявл. вечерня с Вас. лит.: 1 Кор. 143 (9:19-27); Лк. 9 (3:1-18).</p> <p>Вел. водосвет: 1 Кор. 143 от полу (10:1-4);</p>	5

19	п	<p>Марк. 2 (1:9-11). Велико повечерие и Утрения на Богоявление. Утр. Ев.: Марк. 2 (1:9-11). Пост.</p> <p>БОГОЯВЛЕНИЕ. КРЪЩЕНИЕ ГОСПОДНЕ. (Йордановден). Свт. Теофан Затворник Вишенски. Всичко на празника. Злат. лит.: Тим. 302 (2:11-14, 3:4-7); Мат. 6 (3:13-17). Велик водосвет: 1 Кор. 143 от полу (10:1-4); Марк. 2 (1:9-11). Блажи се.</p>	6
20	с	<p>Събота след Богоявление. * Събор на св. Иоан Кръстител (Ивановден). Лит.: – На съб. сл. Богоявление: Еф. 233 (6:10-17); Мат. 7 (4:1-11). – Рег.: 2 Тим. 293 (2:11-19); Лк. 88 (18:2-8). – На Прегт.: Деян. 42 (19:1-8); Иоан. 3 (1:29-34).</p>	7
21	н	<p>† Неделя 33. след след Петд., след Богоявление, на Закхей. Гл. 8. Препп. Георги Хозевит и Емилиан изповедник. Преп. Домника. Свт. Григорий, еп. Мизийски. Утр. Ев. 11: Иоан. 67 (21:15-25). Лит.: – На Нед. сл. Богоявление: Еф. 224 от полу (4:7-13); Мат. 8 (4:12-17) – На Нед. 32.: 1 Тим. 285 от полу (4:9-15); Лк. 94 (19:1-10) (на Закхей).</p>	8
22	п	<p>Седмица 34. след Петдесетница. (Четива за 33. седмица, 14. след НПВ.) Мчк Полиевкт. Свт. Филип, митр. Московски.</p>	9

Граждански календар	ЯНУАРИ 2018	Църковен календар
23 в	Свт. Григорий, еп. Нисийски. Преп. Дометиан, еп. Мелитински. Преп. Маркиан презвитер. Свт. Теофан Затворник Вишенски.	10
24 с	* Преп. Теодосий Велики.	11
25 ч	Мчца Татяна. Свт. Сава I, архиеп. Сръбски. Икона на Пресвета Богородица „ <i>Млекопитателка</i> “.	12
26 п	Мчци Ермил и Стратоник. Преп. Максим Капсокаливит.	13
27 с	Отдание на Богоявление. Препп. отци, избити в Синай и Раита. Св. равноапостолна Нина, просветителка на Грузия.	14
28 н	† Неделя на Митаря и Фарисея. Гл. 1. Препп. Павел Тивейски и Иоан Колибар. Препп. Гавриил Лесновски и Прохор Пшински (XI в.). <i>Утр. Ев. 1: Мат. 116 (28:16-20).</i> <i>Лит.: 2 Тим. 296 (3:10-15); Лк. 89 (18:10-14).</i> <i>Начало на Постния триод.</i>	15
29 п	Поклонение на веригите на св. ап. Петър. Преп. Ромил Видински († 1375). Свщмчк Дамаскин Габровски († 1771).	16
30 в	* Преп. Антоний Велики (Антоновден).	17
31 с	Свтг. Атанасий Велики и Кирил, архиепп. Александрийски (Атанасовден). Свт. Иоаким, патриарх Търновски († 1246). <i>Блажи се.</i>	18

Граждански календар		ФЕВРУАРИ 2018	Църковен календар
1	ч	Преп. Макарий Велики Египетски. Преп. Макарий Александрийски. Свт. Марк изповедник, митроп. Ефески.	19
2	п	* Преп. Евтимий Велики. * Свт. Евтимий, патриарх Търновски (XIV в.). <i>Утр. Ев. на свт.: Иоан. 35 от полу (10:1-9).</i> <i>Лит.: – На свт.: Евр. 318 (7:26-8:2); Иоан. 36 (10:9-16).</i> <i>– На преп.: Евр. 335 (13:17-21); Лк. 24 (6:17-23).</i> <i>Блажи се.</i>	20
3	с	Преп. Максим Изповедник. Мчк Неофит. Мчци Евгений, Кандид, Валериан и Акила. Икона на Пресв. Богородица „ Отрага или Утешение “.	21
4	н	† Неделя на Блудния син. Гл. 2. Св. ап. Тимотей. Препмчк Анастасий Персиец. Свщмчци епп. Мануил, Георги, Леонтий, Петър, презвв. Сионий, Гавриил, Леонт, Парод, мчци Иоан и др. 377, пострадали в България около 817 г. Събор на всички руски новомъченици и изповедници (подв.). <i>Утр. Ев. 2: Марк. 70 (16:1-8).</i> <i>Лит.: – Рег.: 1 Кор. 135 (6:12-20); Лк. 79 (15:11-32).</i> <i>– На новомчците: Рим. 99 (8:28-39); Лк. 106 (21:12-19).</i>	22
5	п	Свщмчк Климент, еп. Анкирски и мчк Агатангел. Възпоменаване на VI Вселенски събор в Констан- тинопол (680-681 г.). Свт. Павлин, еп. Нолански.	23
6	в	Преп. Ксения Римлянка. Блаж. Ксения Петербургска.	24
7	с	* Свт. Григорий Богослов, архиеп. Константино- полски. Свщмчк Владимир, митр. Киевски († 1918). Икони на Пресв. Богородица: „ Утоли моята печал “,	25

Граждански календар	ФЕВРУАРИ 2018	Църковен календар
8	<p>ч „Неочаквана радост“ и „Утешение в скърби и печал“. <i>Утр. Ев.: Иоан. 35 от полу (10:1-9).</i> <i>Лит.: 1 Кор. 151 (12:7-11); Иоан. 36 (10:9-16).</i></p> <p>Препп. Ксенофонт, Мария и чедата им Аркадий и Иоан.</p>	26
9	<p>п * Пренасяне мощите на свт. Иоан Златоуст.</p>	27
10	<p>с Вселенска задушница – събота Месопустна. Преп. Ефрем Сирин. Преп. Исаак Сирин, еп. Ниневийски.</p>	28
11	<p>н † Неделя на Страшния съд. Месопустна. Гл. 3. <i>Пренасяне мощите на свщмчк Игнатий Богоносец.</i> <i>Утр. Ев. 3: Марк. 71 (16:9-20).</i> <i>Лит.: – 1 Кор. 140 (8:8-9:2); Мат. 106 (25:31-46).</i> <i>Месни заговезни.</i></p>	29
12	<p>п <i>Сирна седмица.</i> * Свв. Трима светители: Василий Велики, Григорий Богослов и Иоан Златоуст. Свщмчк Иполит, папа Римски. Св. благоверен Петър, цар Български († 969). Мчк Димитрий Сливенски († 1841). <i>Утр. Ев.: Иоан. 36 (10:9-16).</i> <i>Лит.: – Рег.: 3 Иоан. 76 (1:1-15); Лк. 96 (19:29-40, 22:7-39).</i> <i>– На свтт.: Евр. 334 (13:7-16); Мат. 11 (5:14-19).</i></p>	30
13	<p>в Свв. безсребърници и чудотворци Кир и Иоан.</p>	31
14	<p>с Предпразненство на Сретение Господне. Мчк Трифон. Свт. Василий, архиеп. Солунски. <i>Литургия не се полага. Разрешава се млечна храна и риба.</i></p>	1
15	<p>ч † СРЕТЕНИЕ ГОСПОДНЕ.</p>	2

		Икона на Пресвета Богородица „Смекчаване на злите сърца“. <i>Утр. Ев.: Лк. 8 (2:25-32). Лит.: Евр. 316 (7:7-17); Лк. 7 (2:22-40).</i>	
16	п	Свв. прав. Симеон Богоприемец и Анна Пророчица. Св. равноап. Николай, архиеп. Японски († 1912). <i>Литургия не се полага. Разрешава се млечна храна и риба.</i>	3
17	с	Памет на всички преподобни, просияли в пост- нически подвиг (подв.). Преп. Исидор Песусиот.	4
18	н	† Неделя Сиропустна. Гл. 4. Възпоменание на Адамовото изгонване от рая. Неделя на прошката. Отдание на Сретение Господне. Мчца Агатия. Свт. Теодосий, архиеп. Черниговски Ик. на Пресв. Богородица „ Търсене на погиналите “. <i>Утр. Ев. 4: Лк. 112 (24:1-12). Лит.: – Рег.: Рим. 112 (13:11-14:4); Мат. 17 (6:14-21). – На празника: Евр. 316 (7:7-17); Лк. 7 (2:22-40). Сирни заговезни.</i>	5
19	п	<i>Начало на Великия пост. Първа седмица.</i> Свт. Вукол, еп. Смирненски. Мчца Доротей девица. Свт. Фотий, патр. Цариградски. Препп. Варсануфий Велики и Иоан Пророк. <i>Вел. повечерие с покаен канон на св. Андрей Критски.</i>	6
20	в	Преп. Партений, еп. Лампсакийски. Преп. Лука Еладски. <i>Вел. повечерие с покаен канон на св. Андрей Критски.</i>	7
21	с	Вмчк Теодор Стратилат. Св. прор. Захарий Сърповидец. <i>Прежд. лит. Велико повечерие с покаен канон на св. Андрей Критски.</i>	8

Граждански календар	ФЕВРУАРИ 2018	Църковен календар
22	ч Мчк Никифор. Свщмчк Маркел, еп. Сицилийски. <i>Вел. вечерие с покаен канон на св. Андрей Критски.</i>	9
23	п * Свщмчк Харалампий, еп. Магнезийски. Мчца Валентина и др. <i>Прегд. лит. Велико вечерие с Богородичен акатист.</i>	10
24	с * Вмчк Теодор Тирон (<i>Тодоровден – подв.</i>). Свщмчк Власий, еп. Севастийски. Св. царица Теодора. Вмчк Георги Софийски Нови († 1515).	11
25	н † Неделя 1. на Великия пост – Православна. Гл. 5. Тържество на Православието. Свт. Мелетий, архиеп. Антиохийски. Свт. Алексий, митрополит Московски. Икона на Пресвета Богородица „ Иверска – Вратарница “ (<i>Московска</i>). <i>На този ден се пренася паметта на свт. Серафим, архиеп. Богучарски, Софийски чудотворец от 13/26.II.</i> <i>Утр. Ев. 5: Лк. 113 (24:12-35).</i> <i>Вас. лит.: – Рег.: Евр. 329 от полу (11:24-26, 32-12:2);</i> <i>Иоан. 5 (1:43-51).</i> <i>– На свт.: Евр. 318 (7:26-8:2); Иоан. 36 (10:9-16).</i>	12
26	п <i>Втора седмица на Великия пост.</i> Преп. Мартиниан. Свт. Серафим, архиеп. Богучарски, Софийски чудотворец († 1950). Преп. Евлогий, архиеп. Александрийски. Препп. Зоя и Фотиния. Свт. Иоан изповедник, еп. Поливотски.	13
27	в Преп. Авксентий. Преп. Марон, пустинник Сирийски. Преставление на св. равноап. Кирил Славянобългарски († 869). Преп. Исаакий Печерски.	14
28	с Св. ап. Онисим от 70-те. Преп Пафнутий. <i>Прегд. лит.</i>	15

Граждански календар		МАРТ 2018	Църковен календар
1	ч	Мчци Памфил презвитер, Порфирий и др. Икона на Пресв. Богородица „ Кипърска “.	16
2	п	Вмчк Теодор Тирон. Преп. Роман Търновски († ок. 1370). Свщмчк Еρμοген, патр. Московски. <i>Прегд. лит.</i> Св. прав. Мариамна, сестра на св. ап. Филип. <i>Велико повечерие с Богородичен акатист.</i>	17
3	с	Свт. Лъв, папа Римски. Свт. Флавиан Изповедник, патриарх Цариградски. Освобождение на България. <i>Помен за покойници.</i>	18
4	н	† Неделя 2. на Вел. пост. Свт. Григорий Палама, архиепископ Солунски (подв.). Гл. 6. Свв. апп. Архип и Филимон от 70-те. Преп. Доситей, ученик на авва Доротей. <i>Утр. Ев. 6: Лк. 114 (24:36-53).</i> <i>Вас. лит.: – Рег.: Евр. 304 (1:10-2:3); Марк. 7 (2:1-12).</i> <i>– На свт.: Евр. 318 (7:26-8:2); Иоан. 36 (10:9-16).</i>	19
5	п	<i>Трета седмица на Великия пост.</i> Преп. Лъв, еп. Катански.	20
6	в	Преп. Тимотей. Свт. Евстатий, архиеп. Антиохийски. Икона на Пресвета Богородица „ Козеличанска “.	21
7	с	Намиране мощите на свв. мчци в Евгения. <i>Прегд. лит.</i>	22
8	ч	Свщмчк Поликарп, еп. Смирненски.	23
9	п	* Първо и второ намиране честната глава на св. Иоан Кръстител. <i>Утр. Ев.: Лк. 31 (7:17-30).</i> <i>– Прегд. лит.: 2 Кор. 176 (4:6-15); Мат. 40 (11:2-15).</i> <i>Велико повечерие с Богородичен акатист.</i>	24

Граждански календар	МАРТ 2018	Църковен календар
10	с Свт. Тарасий, патр. Цариградски. <i>Помен за покойници.</i>	25
11	н † Неделя 3. на Великия пост – Кръстопоклонна. Гл. 7. Свт. Порфирий, архиеп. Газки. <i>След Великото славословие в края на Утренията се изнася св. Кръст за поклонение.</i> <i>Утр. Ев. 7: Иоан. 63 (20:1-10).</i> <i>Вас. лит.: – Евр. 311 (4:14-5:6); Марк. 37 (8:34-9:1).</i>	26
12	п Четвърта седмица на Великия пост – Кръстопоклонна. Преп. Прокопий Декаполит изповедник.	27
13	в Преп. Василий изповедник. Мчца Кирана Солунска. Преп. Касиан Римлянин. <i>(Паметта му се пренася от 29.II.)</i>	28
14	с Средопост. Препмчца Евдокия. Мчца Антонина. <i>Презг. лит.</i>	1
15	ч Свщмчк Теодот, еп. Киринейски. Икона на Пресв. Богородица „Държавна“ (1917 г.).	2
16	п Мчци Евтропий, Клеоник и Василиск. <i>Презг. лит.</i> <i>Велико повечерие с Богородичен акатист.</i>	3
17	с Преп. Герасим Иордански. <i>Помен за покойници.</i>	4
18	н † Неделя 4. на Великия пост. Гл. 8. Преп. Иоан Лествичник (погв.). Мчк Конон Исаврийски. Мчк Иоан Български († 1784). <i>Утр. Ев. 8: Иоан. 64 (20:11-18).</i> <i>Вас. лит.: – Рег.: Евр. 314 (6:13-20); Марк. 40 (9:17-31).</i> <i>– На преп.: Еф. 229 (5:9-19); Мат. 10 (4:25-5:12).</i>	5
19	п Пета седмица на Великия пост.	6

20	в	Свв. 42 мци в Амория. Свщмци Херсонски Василий, Ефрем, Капитон и др. Преп. Павел Препрости. Икона на Пресв. Богородица „ Ходатайка за грешниците “. <i>На този ден се пренася службата на свв. 40 мци от четвъртък, 9/22.III.</i> <i>Утр. Ев.: Лк. 106 (21:12-19).</i> <i>Прежд. лит.: Евр. 331 (12:1-10); Мат. 80 (20:1-16).</i>	7
21	с	Преп. Теофилакт изп., еп. Никомидийски. Икона на Пресв. Богородица „ Курско-Коренна “ – Знамение . <i>Прежд. лит.</i> <i>Вечерта (на Утренята) се чете целият Велик покаян канон на св. Андрей Критски.</i>	
22	ч	* Свв. 40 мци в Севастия. Мчк Исихий Доростолски. <i>Прежд. лит. (Службата на свв. 40 мци се пренася във вторник, 7/20.III.).</i>	9
23	п	Мци Кодрат, Галина, Ника (Виктория), Леонид и др. Икона на Пресв. Богородица „ Одигитрия “. <i>Прежд. лит. Вечерта (на Утренята) се чете Богородичният акатист.</i>	10
24	с	Похвала на Пресвета Богородица – Акатистна събота. Свт. Софроний, патриарх Иерусалимски.	11
25	н	† Неделя 5. на Великия пост. Гл.1. Преп. Мария Египетска (подв.). Преп. Теофан, изп. Сигриански. Свт. Григорий Двоеслов, папа Римски. Преп. Симеон Нови Богослов. Ик. на Пресв. Богородица „ Лудска – Неръкотворна “.	12

Граждански календар	МАРТ 2018	Църковен календар
	<p><i>Утр. Ев. 9: Иоан. 65 (20:19-31). Вас. лит.: – Рег.: Евр. 321 от полу (9:11-14); Марк. 47 (10:32-45). – На преп.: Гал. 208 (3:23-29); Ак. 33 (7:36-50).</i></p>	
26	<p>п <i>Шеста седмица на Великия пост.</i> Пренасяне мощите на свт. Никифор, патриарх Цариградски.</p>	13
27	<p>в Преп. Бенедикт Нурсийски.</p>	14
28	<p>с Мчк Агапий и 7 мци. <i>Прежд. лит.</i></p>	15
29	<p>ч Мци Савин и Папа.</p>	16
30	<p>п Преп. Алексей, човек Божий. <i>Прежд. лит.</i></p>	17
31	<p>с * Възкресяване на прав. Лазар (<i>Лазаровден</i>). Свт. Кирил, архиепископ Иерусалимски. <i>Злат. лит.: Евр. 333 от полу (12:28-13:8); Иоан. 39 (11:1-45). Разрешава се рибен хайвер.</i></p>	18

1	н	<p>† Неделя 6. на Великия пост (Цветница, Връбница). 19</p> <p>† ВХОД ГОСПОДЕН В ИЕРУСАЛИМ.</p> <p>Мчци Хрисант и Дария. Мчца Илария (Весела). <i>Всичко на празника. Утр. Ев.: Мат. 83 (21:1-11, 15-17). Злат. лит.: Филип. 247 (4:4-9); Иоан. 41 (12:1-18). Разрешава се риба. Вечерта – Последование на Жениха.</i></p>	19
2	п	<p>* Велика (Страстна) седмица. Велики понеделник. 20</p> <p>Препмчци, избити от сарацините в манастира на св. Сава. Мчца Фотина (Светла) самарянка и синовете ѝ. <i>Превжд. лит. Вечерта – Последование на Жениха.</i></p>	20
3	в	<p>* Велики вторник. 21</p> <p>Преп. Иаков еп., изповедник. <i>Превжд. лит. Вечерта – Последование на Жениха.</i></p>	21
4	с	<p>* Велика сряда. 22</p> <p>Свщмчк. Василий, презв. Анкирски. Мчца Дросида (Росица). <i>Превжд. лит.</i></p>	22
5	ч	<p>* Велики четвъртък. Възпоменаване на Тайната вечеря. 23</p> <p>Препмчк Никон и учениците му. Мчца Лидия. Препмчк Лука Одрински († 1802). <i>Маслосвет. Вечерня с Василиева литургия. Вас. лит.: 1 Кор. 149 (11:23-32); Мат. 107 (26:1-20), Иоан. 44 (13:3-17), Мат. 108 от полу (26:21-39), Лк. 109 (22:43-45), Мат. 108 (26:40-27:2). Вечерта, на Утренията на Велики петък, се четат 12-те избрани евангелски четива за страданията Христови.</i></p>	23
6	п	<p>* Велики петък. Възпоменаване на светите и спасителни страдания на нашия Господ Иисус Христос. 24</p> <p>Предпразненство на Благовещение.</p>	24

Граждански календар	АПРИЛ 2018	Църковен календар
7 с	<p>Преп. Захарий Монах. Свт. Артемий, еп. Солунски. <i>(Службите на предпразненството и на отданието на Благовещение се пренасят на вечерията на шестата седмица). Царски часове. Литургия не се полага. Вечерня с изнасяне на св. Плащаница. Вечерта, на Утренята на Велика събота – Опело Христово. Строг пост.</i></p> <p>* Велика събота.</p> <p>† БЛАГОВЕЩЕНИЕ НА ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА. Свт. Тихон изповедник, патр. Московски († 1925). Ик. на Пресв. Богородица „Боголюбска-Зимаровска“. Утр. Ев. на празника: Лк. 4 (1:39-49, 56). Вечерня с Василиева литургия: – Рег.: Рим. 91 (6:3-11); Мат. 115 (28:1-20). – На празника: Евр. 306 (2:11-18); Лк. 3 (1:24-38). Строг пост.</p>	25
8 н	<p>† СВЕТЛО ХРИСТОВО ВЪЗКРЕСЕНИЕ. Пасха Господня. Събор на св. архангел Гавриил. Мчци Алла и Лариса. Мчк Георги Софийски Стари († 1437). Злат. лит.: Деян. 1 (1:1-8); Иоан. 1 (1:1-17). На вечернята: Иоан. 65 (20:19-25).</p>	26
9 п	<p>* Светла седмица.</p> <p>† Светли понеделник. Възкресение Христово. Мчца Матрона Солунска. Икона на Пресв. Богородица „Сладко целование“ (подв.).</p>	27
10 в	<p>† Светли вторник. Възкресение Христово. Препп. Иларион Нови и Стефан чудотворец, изп. Мчк Боян, княз Български († 833). Свщмчци Георги,</p>	28

11	с	еп. Загорски и Петър, презвитер Мъгленски. Икони на Пресв. Богородица „Иверска – Атонска“ (погв.) и „Скоропослушница“ (погв.). * Светла сряда. Блажи се.	29
12	ч	Мчци Марк, еп. Аретусийски, Кирил дякон и др. Икона на Пресв. Богородица „Касперовска“ (погв.). * Светли четвъртък.	30
13	п	Преп. Иоан Лествичник. * Светли петък. Живоприемен Източник на Пресвета Богородица.	31
14	с	Свщмчк Ипатий, еп. Гангърски. Св. прав. Иосиф Прекрасни. Икони на Пресв. Богородица „Живоприемен Източник“ (погв.) и „Почаевска“ (погв.). Лит.: – Рег.: Деян. 7 (3:1-8); Иоан. 7 (2:12-22). – На Пресв. Богородица: Филип. 240 (2:5-11); Ак. 54 (10:38-42, 11:27-28). Водосвет. Блажи се.	1
15	н	Нед. 2. след Пасха. Томина Неделя. Антипасха. Гл. 1. Преп. Тит Чудотворец. Утр. Ев. 1: Мат. 116 (28:16-20). Лит.: Деян. 14 (5:12-20); Иоан. 65 (20:19-31).	2
16	п	Седмица 2. след Пасха. Преп. Никита, изп. Мидикийски.	3
17	в	Преп. Иосиф Песнописец, Преп. Георги Малеин. Икони на Пресвета Богородица: „Избавителка“, „Живоприемен Източник“. Пасхален помен за покойници.	4
18	с	Мчци Теодул четец, Агатопод дякон и др.	5

Граждански календар	АПРИЛ 2018	Църковен календар
19 ч	Преп. Марк Трачески. Свт. Евтихий, патр. Цариградски. Преставление на свт. Методий Славянобългарски, архиеп. Моравски († 885).	6
20 п	Преп. Георги изп., еп. Митилински.	7
21 с	Свв. апп. от 70-те: Иродион, Агав, Руф, Асинкрит, Флегонт, Ермий и др. Икона на Пресв. Богородица „Испанска“.	8
22 н	<p>† Неделя 3. след Пасха, на Мироносиците. Гл. 2. Свв. жени мироносици, прав. Иосиф Ариматейски и Никодим (подв.). Мчк Евсихий. Препмчк Вадим архим. Утр. Ев. 3: Марк. 71 (16:9-20). Лит.: Деян. 16 (6:1-7); Марк. 69 (15:43-16:8).</p>	9
23 п	Седмица 3. след Пасха. Мчци Терентий, Помпий и др.	10
24 в	Свщмчк Антипа, еп. Пергамски.	11
25 с	Преп. Василий изп., еп. Парийски.	12
26 ч	Свщмчк Артемон, презв. Лаодикийски.	13
27 п	Свт. Мартин изп., папа Римски.	14
28 с	Свв. апп. от 70-те: Аристарх, Пуд и Трофим.	15
29 н	<p>† Неделя 4. след Пасха, на Разслабения. Гл. 3. Мчци Агапия, Ирина и Хиония (Снежана). Св. прав. Тавита (погв). Утр. Ев. 4: Лк. 112 (24:1-12). Лит.: Деян. 23 (9:32-42); Иоан. 14 (5:1-15).</p>	16
30 п	Седмица 4. след Пасха. Свщмчк Симеон, еп. Персийски. Преп. Акакий, еп. Мелитински.	17

Граждански календар		МАЙ 2018	Църковен календар
1	в	Преп. Иоан, ученик на св. Григорий Декаполит. Мчк Виктор.	18
2	с	* Преполовение на Петдесетница. Преп. Иоан Ветхопещерник. <i>Лит.: Деян. 34 (14:6-18); Иоан. 26 (7:14-30).</i> <i>Водосвет. Разрешава се риба.</i>	19
3	ч	Преп. Теодор Трихина. Преп. Анастасий Синаит. Мчк младенец Гавриил.	20
4	п	Свщмчк Януарий, еп. Беневентийски и др. Мчк Теодор Пергийски.	21
5	с	Преп. Теодор Сикеот, еп. Анастасиополски. Пренасяне мощите на св. ап. и ев. Лука и др. Преп. Виталий монах.	22
6	н	† Неделя 5. след Пасха, на Самарянката. Гл. 4. Вмчк Георги Победоносец (Гергьовден). Мчца царица Александра. Мчк Лазар Български († 1802). <i>Утр. Ев. 7: Иоан. 63 (20:1-10).</i> <i>Лит.: – Рег.: Деян. 28 (11:19-26, 29-30); Иоан. 12 (4:5-42).</i> <i>– На вмчка: Деян. 29 (12:1-11); Иоан. 52 (15:17-16:2).</i>	23
7	п	<i>Седмица 5. след Пасха.</i> Мчк Сава Стратилат и 70 воини.	24
8	в	Св. апостол и евангелист Марк. <i>Утр. Ев.: Лк. 50 (10:1-15).</i> <i>Лит.: – Рег.: Деян. 31 (12:25-13:2); Иоан. 33 (8:51-59).</i> <i>– На ап.: 1 Петр. 63 (5:6-14); Марк. 23 (6:7-13).</i>	25
9	с	Отдание на Преполовение. Свщмчк Василий, еп. Амасийски.	26

Граждански календар	МАЙ 2018	Църковен календар
10 ч	Св. прав. Глафира девица.	27
11 п	Св. ап. и свщмчк Симеон, сродник Господен.	28
12 с	Свв. апп. от 70-те Иасон и Сосипатьр. Мчци Дада, Максим и Квинтилиан.	28
12 с	Свв. 9 мчци Кизически. Преп. Мемнон чудотворец, Свт. Василий Острожки, митр. Захолмски и Херцеговински.	29
13 н	<p style="color: red;">† Неделя 6. след Пасха, на Слепия. Гл. 5. Св. ап. Иаков Зеведеев. Свт. Игнатий, еп. Кавказки и Черноморски. <i>Утр. Ев. 8: Иоан. 64 (20:11-18).</i> <i>Лит.: – Рег.: Деян. 38 (16:16-34); Иоан. 34 (9:1-38).</i> <i>– На ап.: Деян. 29 (12:1-11); Лк. 17 (5:1-11).</i></p>	30
14 п	<p><i>Седмица 6. след Пасха.</i> Св. прор. Иеремия. Препмчци Атонски: Евтимий, Игнатий и Акакий. Св. Тамара, царица Грузинска.</p>	1
15 в	<p>Свт. Атанасий Велики, архиеп. Александрийски. Св. благоверен и равноап. княз Борис, в кръщение – Михаил († 907). <i>Утр. Ев.: Иоан. 47 (14:1-11).</i> <i>Лит.: – Рег.: Деян. 40 от полу (17:19-28);</i> <i>Иоан. 42 (12:19-36).</i> <i>– На свт.: Евр. 318 (7:26-8:2); Мат. 11 (5:14-19).</i> <i>– На равноап.: 1 Кор. 155 (14:6-19); Иоан. 35 от полу</i> <i>(10:1-9).</i></p>	2
16 с	<p>Отдание на Пасха. Мчци Тимотей и Мавра. Преп. Теодосий, игумен Киевопечерски. <i>Разрешава се риба.</i></p>	3

17	ч	<p>† ВЪЗНЕСЕНИЕ ГОСПОДНЕ (<i>Спасовден</i>). Мчца Пелагия Тарсийска. * Свв. новомъченици баташки († 1876). <i>Утр. Ев.: Марк. 71 (16:9-20).</i> <i>Лит.: – На празника: Деян. 1 (1:1-12); Лк. 114 (24:36-53).</i> – <i>На новомците: Рим. 99 (8:28-39); Лк. 106 (21:12-19).</i></p>	4
18	п	<p>Вмчца Ирина. Икона на Пресв. Богородица „Неизпиваема чаша“.</p>	5
19	с	<p>Св. прав. Иов Многострадални.</p>	6
20	н	<p>† Неделя 7. след Пасха, на свв. отци от I Вселенски събор (325 г.). <i>Гл. 6.</i> Възпоменаване явяването на Честния Кръст Господен на небето в Иерусалим (351 г.). Мчк Акакий Стотник. Преп. Нил Сорски. <i>Утр. Ев. 10: Иоан. 66 (21:1-14).</i> <i>Лит.: Деян. 44 (20:16-18, 28-36); Иоан. 56 (17:1-13).</i></p>	7
21	п	<p><i>Седмица 7. след Пасха.</i> * Св. ап. и ев. Иоан Богослов. Преп. Арсений Велики. Св. Емилия. <i>Утр. Ев.: Иоан. 67 (21:15-25).</i> <i>Лит.: – Рег.: Деян. 45 (21:8-14); Иоан. 49 (14:27-15:7).</i> – <i>На ап.: 1 Иоан. 68 (1:1-7);</i> <i>Иоан. 61 (19:25-27, 21:24-25).</i></p>	8
22	в	<p>Св. прор. Исаия. Мчк Христофор. * Пренасяне мощите на свт. Николай, архиеп. Мирликийски, чудотворец. <i>Утр. Ев.: Иоан. 35 от полу (10:1-9).</i> <i>Лит.: – Рег.: Деян. 46 (21:26-32); Иоан. 53 (16:2-13).</i></p>	9

Граждански календар	МАЙ 2018	Църковен календар
23 с	<p>– На свт.: Евр. 335 (13:17-21); Лк. 24 (6:17-23).</p> <p>* Св. ап. Симон Зилот (Кананит). Преп. Исидора юродива заради Христа. Блаж. Таисия.</p>	10
24 ч	<p>Свщмчк Мокий.</p> <p>* Свв. равноап. Кирил и Методий. <i>Утр. Ев.: Иоан. 35 от полу (10:1-9).</i> <i>Лит.: – Ред.: Деян. 48 (25:13-19); Иоан. 55 (16:23-33).</i> – На свщмчка: 2 Тим. 292 (2:1-10); Иоан. 51 (15:9-16). – На равноап.: Евр. 318 (7:26-8:2); Мат. 11 (5:14-19).</p>	11
25 п	<p>Отдание на Възнесение. Свт. Епифаний, еп. Кипърски. Свт. Герман, патр. Цариградски. Свщмчк Ермоген, патр. Московски.</p>	12
26 с	<p>Вселенска задушница. Мчца Гликерия и мчк Лаодикий.</p>	13
27 н	<p>† Неделя 8. след Пасха. † ПЕТДЕСЕТНИЦА. СВЕТА ТРОИЦА. Мчк Исидор. Мчк Райко-Иоан Шуменски († 1802). Всичко на празника. <i>Утр. Ев.: Иоан. 65 (20:19-23).</i> <i>Лит.: Деян. 3 (2:1-11); Иоан. 27 (7:37-52, 8:12).</i></p>	14
28 п	<p><i>Седмица 1. след Петдесетница.</i> † СВЕТИ ДУХ. Преп. Пахомий Велики. Свт. Ахил, еп. Ларийски. <i>Лит.: Еф. 229 (5:9-19); Мат. 75 (18:10-20).</i></p>	15
29 в	<p>Преп. Теодор Освещени. Блаж. отроковица Муза. Икона на Пресв. Богородица „Неизгаряща къпина“ (погв.).</p>	16

30	с	Св. ап. Андроник и св. Иуния. Вмчк Николай Софийски († 1555). <i>Утр. Ев.: Мат. 36 (10:16-22).</i> <i>Лит.: – Рег.: Рим. 80 (1:18-27); Мат. 12 (5:20-26).</i> <i>– На вмчка: 2 Тим. 292 (2:1-10); Иоан. 52 (15:17-16:2).</i> <i>Блажи се.</i>	17
31	ч	Свв. мчци Петър, Дионисий и др. Св. мчк Теодот Анкирски и свв. 7 девици. Икони на Пресв. Богородица „Ходатайка за грешниците“ (подв.) и „Радост на всички скърбящи“ (подв.).	18

Граждански календар		ЮНИ 2018	Църковен календар
1	п	Свщмчк Патрикий, еп. Пруски и др. <i>Блажи се.</i>	19
2	с	Отдание на Петдесетница. Мчци Талалей, Александър и Астерий.	20
3	н	† Неделя 1. сл. Петд., на всички светии. Гл. 8. * Свв. равноап. Константин и Елена. <i>Икони на Пресв. Богородица „Владимирска“, „Неразрушима стена“ (погв.), „Неочаквана радост“ (погв.), „Смекчаване на злите сърца“ (погв.).</i> <i>Утр. Ев. 1: Мат. 116 (28:16-20).</i> <i>Лит.: – Рег.: Евр. 330 (11:33-12:2);</i> <i>Мат. 38 (10:32-33, 37-38; 19:27-30). – На равноап.:</i> <i>Деян. 49 (26:1-5, 12-20); Иоан. 35 от полу (10:1-9).</i> <i>Петрови заговезни.</i>	21
4	п	<i>Седмица 2. след Петдесетница. Начало на Петровия пост.</i> Мчк Василиск. Възпоменаване на Втория Вселенски събор в Константинопол (381 г.). Вмчк княз Иоан-Владимир, чудотворец († 1016).	22
5	в	Преп. Михаил изп., еп. Синадски.	23
6	с	Преп. Евфросиния Полоцка.	24
7	ч	* Трето намиране честната глава на св. Иоан Кръстител. <i>Утр. Ев.: Лк. 31 (7:17-30).</i> <i>Лит.: – Рег.: Рим 89 (5:10-16); Мат. 27 (8:23-27).</i> <i>– На Предт.: 2 Кор. 176 (4:6-15); Мат. 40 (11:2-15).</i>	25
8	п	Свв. апп. Карп и Алфей от 70-те. Вмчк Георги Софийски, Най-нови († ок. 1534). <i>Ик. на Пресв. Богородица „Курско-коренна“ (погв.).</i>	26

Граждански календар		ЮНИ 2018	Църковен календар
9	с	<i>Утр. Ев. на вмчка: Мат. 36 (10:16-22). Лит.: 2 Тим. 292 (2:1-10); Иоан. 52 (15:17-16:2).</i> Свщмчк Терапонт, еп. Сардийски (III в.). Св. прав. Иоан Руски, изп. († 1730).	27
10	н	† Нед. 2. сл. Петд., на всички български светии и на всички преподобни и богоносни отци от Св. Гора. Гл. 1. Преп. Никита изповедник, еп. Халкидонски. Преп. Софроний Български (XV-XVI в.). <i>Утр. Ев. 2: Марк. 70 (16:1-8). Лит.: – Рег.: Рим. 81 от полу (2:10-16); Мат. 9 (4:18-23). – На бълг. светии: Евр. 330 (11:33-12:2); Мат. 10 (4:25-5:12).</i>	28
11	п	<i>Седмица 3. след Петдесетница.</i> Мчца Теодосия Тирска. Препмчца Теодосия Цариградска. Възпоменаване на Първия Вселенски събор в Никея (325 г.). Икона на Пресв. Богородица „Ходатайка за грешниците“	29
12	в	Преп. Исаакий Далматски.	30
13	с	Св. ап. Ерм от 70-те. Мчк Ермий.	31
14	ч	Мчк Иустин Философ и др. Преп. Иустин Челийски († 1979).	1
15	п	Свт. Никифор изп., патриарх Цариградски.	2
16	с	Мчк Лукилиан и др.	3
17	н	† Нед. 3. след Петдесетница. Гл. 2. Свт. Митрофан, патр. Цариградски. <i>Утр. Ев. 3: Марк. 71 (16:9-20). Лит.: – Рег.: Рим. 88 (5:1-10); Мат. 18 (6:22-33).</i>	4
18	п	<i>Седмица 4. след Петдесетница.</i>	5

Граждански календар	ЮНИ 2018	Църковен календар
19 в	Свщмчк Доротея, еп. Тирски. Преп. авва Доротея. Преп. Висарион, чудотворец Египетски. Преп. Иларион Нови.	6
20 с	Мчк Теодот Анкирски. Мчца Валерия и др.	7
21 ч	Вмчк Теодор Стратилат. Мчци Марк и Иулий Доростолски.	8
22 п	Свт. Кирил, архиеп. Александрийски.	9
23 с	Свщмчк Тимотей, еп. Пруски.	10
24 н	<p>† Неделя 4. след Петдесетница. Гл. 3. Свв. апп. Вартоломей и Варнава. Събор на свв. китайски мъченици. Икона на Пресв. Богородица „<i>Достойно есть</i>“ („Милующая“). <i>Утр. Ев. 4: Ак. 112 (24:1-12).</i> <i>Лит.: – Рег.: Рим. 93 (6:18-23); Мат. 25 (8:5-13).</i> – <i>На апп.: Деян. 28 (11:19-26,29-30); Ак. 51 (10:16-21).</i></p>	11
25 п	Седмица 5. след Петдесетница.	12
26 в	Преп. Онуфрий Велики. Преп. Петър Атонски. Мчца Акилина. Свт. Трифилий, еп. на Левкусия Кипърска.	13
27 с	Св. прор. Елисей. Свт. Методий, патр. Цариградски.	14
28 ч	Св. прор. Амос. Мчк Исихий Доростолски. Св. благоверни Лазар, княз Сръбски. Свт. Гликерий, изп. Румънски († 1985).	15
29 п	Свт. Тихон, еп. Апатунтски.	16
30 с	Мчци Мануил, Савел и Исмаил. <i>(На този ден се пренася службата на свт. Иоан, архиеп. Шанхайски и Сан-Франциски от 19.VI./2.VII.).</i> <i>Утр. Ев.: Иоан. 35 от полу (10:1-9).</i> <i>Лит.: – На свт.: Евр. 318 (7:26-8:2); Иоан. 36 (10:9-16).</i>	17

Граждански календар	ЮЛИ 2018	Църковен календар
1	<p>† Неделя 5. след Петдесетница. Гл. 4. Мчци Леонтий, Ипатий, Теодул. Икони на Пресв. Богородица „Боголюбска“ и „Боголюбска-Зимаровска“. <i>Утр. Ев. 5: Лк. 113 (24:12-35).</i> <i>Лит.: – Ред.: Рим. 103 (10:1-10); Мат. 28 (8:28-9:1).</i> – На мчка: Деян. 29 (12:1-11); Иоан. 52 (15:17-16:2).</p>	18
2	<p>Седмица 6. след Петдесетница. Св. ап. Иуда, брат Господен. Преп. Паисий Велики. Мчк Зосим, воин Созополски (II в.). Свт. Иоан, архиеп. Шанхайски и Сан-Франциски († 1966). <i>(Службата на свт. Иоан се пренася в събота, 17/30.VII).</i></p>	19
3	<p>Свщмчк Методий, еп. Патарски. Преп. Наум Охридски. <i>Утр. Ев.: Мат. 43 (11:27-30).</i> <i>Лит.: – На преп.: Евр. 335 (13:17-21); Лк. 24 (6:17-23).</i></p>	20
4	<p>Мчк Иулиан Тарсийски.</p>	21
5	<p>Свщмчк Евсевий, еп. Самосатски. Мчк Албан.</p>	22
6	<p>Мчца Агрипина. Свт. Марк изповедник, митроп. Ефески. Икона на Пресв. Богородица „Владимирска“.</p>	23
7	<p>* Рождество на св. Иоан Предтеча, Кръстител Господен (Еньовден). <i>Утр. Ев: Лк. 3 (1:24-25, 57-68, 76, 80).</i> <i>Лит.: – Рим. 112 (13:12-14:4); Лк. 1 (1:1-25, 57-68, 76, 80).</i></p>	24
8	<p>† Неделя 6. след Петдесетница. Гл. 5. Препмчца Феврония девица. Преп. Дионисий Атонски. Препмчк Прокопий Варненски († 1810). <i>Утр. Ев. 6: Лк. 114 (24:36-53).</i></p>	25

Граждански календар	ЮЛИ 2018	Църковен календар
9 п	<p><i>Лит.: – Рег.: Рим. 110 (12:6-14); Мат. 29 (9:1-8). – На препмцата: 2 Кор. 181 (6:1-10); Лк. 33 (7:36-50).</i></p> <p>Седмица 7. след Петдесетница.</p> <p>Препп. Давид Солунски и Давид Български. Икони на Пресв. Богородица „Тихвинска“, „Лудска“, „Нямецка“ и „Одигитрия“.</p>	26
10 в	<p>Преп. Сампсон Странноприемец.</p> <p>Преп. Георги Светогорец.</p>	27
11 с	<p>Пренасяне мощите на свв. безср. и чуд. Кир и Иоан.</p> <p>Препп. Сергей и Герман, Валаамски чудотворци. Икона на Пресв. Богородица „Троеручица“.</p>	28
12 ч	<p>† Свв. първовърховни апостоли Петър и Павел. <i>29</i> <i>(Петровден).</i></p> <p>Икона на Пресв. Богородица „Касперовска“ <i>Утр. Ев.: Иоан. 67 (21:15-25).</i></p> <p><i>Лит.: 2 Кор. 193 (11:21-12:9); Мат. 67 (16:13-19).</i></p>	29
13 п	<p>* Събор на свв. славни и всехвални 12 апостоли. <i>30</i></p>	30
14 с	<p>Свв. безср. и чудотворци Козма и Дамян Римски.</p> <p>Възвръщане мощите на преп. Иоан Рилски чудотворец от Търново в Рилския манастир (1469 г.).</p> <p><i>Утр. Ев.: Мат. 43 (11:27-30).</i></p> <p><i>Лит.: – На преп.: Гал. 213 (5:22-6:2); Мат. 10 (4:25-5:12). – На безср.: 1 Кор. 153 (12:27-13:8); Мат. 34 от полу (10:1, 5-8).</i></p>	1
15 н	<p>† Неделя 7. след Петдесетница. Гл. 6.</p> <p>Полагане честната риза на Пресвета Богородица във Влахернския храм.</p> <p>Свт. Иувеналий, патр. Иерусалимски.</p> <p><i>Утр. Ев. 7: Иоан. 63 (20:1-10).</i></p>	2

Граждански календар		ЮЛИ 2018	Църковен календар
		<i>Лит.: – Рег.: Рим. 116 (15:1-7); Мат. 33 (9:27-35). – На Пресв. Богородица: Евр. 320 (9:1-7); Лк. 54 (10:38-42, 11:27-28).</i>	
16	п	<i>Седмица 8. след Петдесетница. Мчк Иакинт. Свт. Анатолий, патр. Цариградски.</i>	3
17	в	<i>Свт. Андрей, архиеп. Критски. Преп. Марта, майка на св. Симеон Дивногорец. Свв. царски руски новомъченици: цар Николай II, семејството му и убитите с тях († 1918).</i>	4
18	с	* Преп. Атанасий Атонски. Преп. Сергей Радонежки. Препмчци Вел. княгиня Елисавета, инокиня Варвара и убитите с тях († 1918). Икона на Пресв. Богородица „ Економисса “ („ Домостроителка “).	5
19	ч	<i>Преп. Сисой Велики.</i>	6
20	п	<i>Преп. Тома Малеин. Преп. Акакий Синайски (от Лествицата). Вмчца Кириакия (Неделя). Икона на Пресв. Богородица „Влахернска“.</i>	7
21	с	<i>Вмчк Прокопий. Преп. Теофил Мироточиви. Икона на Пресв. Богородица „Казанска“.</i>	8
22	н	† Неделя 8. след Петдесетница, Гл. 7. Свщмчк Панкратий, еп. Тавроменийски. Свт. Теодор, еп. Едески. <i>Утр. Ев. 8: Иоан. 64 (20:11-18). Лит.: 1 Кор. 124 (1:10-18); Мат. 58 (14:14-22).</i>	9
23	п	<i>Седмица 9. след Петдесетница. Свв. 45 мчци в Никопол Арменски. Полагане на честния хитон Господен. Преп. Антоний Киевопечерски.</i>	10

Граждански календар	ЮЛИ 2018	Църковен календар
24	в Вмчца Евфимия Всехвална. Възпоменаване чудото от мощите ѝ на IV Вселенски събор в 451 г., чрез което се утвърди св. Православие. Св. равноап. княгиня Олга.	11
25	с Мчци Прокъл и Иларий. Преп. Михаил Малейн. Икона на Пресв. Богородица „Троеручица“.	12
26	ч Събор на св. архангел Гавриил. Преп. Стефан Саваит. Икона на Пресв. Богородица „Достойно ест“.	13
27	п Св. ап. Акила от 70-те. Преп. Никодим Светогорец.	14
28	с Мчци Кирик и Иулита. Св. равноап. княз Владимир.	15
29	н † Неделя. 9. след Петдесетница. на свв. отци от Шестте Вселенски събора. Гл. 8. Свщмчк Атиноген, еп. Ираклеополски и 10-те му ученици. Мчца Иулия девица. Възпоменаване на IV Вселенски събор в Халкидон (451 г.). Мчк Иоан Търновски († 1822). <i>Утр. Ев. 9: Иоан. 65 (20:19-31).</i> <i>Лит.: – Рег.: 1 Кор. 128 (3:9-17); Мат. 59 (14:22-34).</i> <i>– На свв. отци: Евр. 334 (13:7-16); Иоан. 56 (17:1-13).</i>	16
30	п Седмица 10. след Петдесетница. Вмчца Марина (Маргарита).	17
31	в Мчци Иакинт Амастридски и Емилиан. Мчк Емилиан Доростолски. Преп. Иоан Многострадални.	18

Граждански календар		АВГУСТ 2018	Църковен календар
1	с	Преп. Макрина. Преп. Дий. Преп. Серафим Саровски.	19
2	ч	* Св. пророк Илия (Илинден). <i>Утр. Ев. : Лк. 14 (4:22-30).</i> <i>Лит.: Иак. 57 (5:10-20); Лк. 14 (4:22-30).</i>	20
3	п	Препп. Симеон, юродив заради Христа, и Иоан, негов съпостник. Св. пророк Иезекиил.	21
4	с	Св. мирносолица и равноап. Мария Магдалина. Свщмчк Фока, еп. Синопийски. Мчца Маркела.	22
5	н	† Неделя 10. след Петдесетница. Гл. 1. <i>Мчци Трофим, Теофил и др.</i> <i>Икони на Пресвета Богородица „Почаевска“ и „Радост на всички скърбящи“.</i> <i>Утр. Ев. 10: Иоан. 66 (21:1-14).</i> <i>Лит.: 1 Кор. 131 (4:9-16); Мат. 72 (17:14-23).</i>	23
6	п	<i>Седмица 11. след Петдесетница.</i> Мчца Христина. Мчци благоверни князе Борис и Глеб.	24
7	в	Успение на св. Анна, майка на Пресвета Богородица. Св. Олимпиада диакониса и преп. Евпраксия девица. Възпоменаване на V Вселенски събор в Константинопол (553 г.).	25
8	с	Свщмчк Ермолай, презв. Никомидийски и др. Прпмчца Параскева. Преп. Моисей Угрин.	26
9	ч	* Вмчк и целител Пантелеимон. Успение на свт. Климент, архиеп. Охридски († 916). Свв. Седмочисленици: свв. равноап. Кирил и Методий, свт. Климент, архиеп. Охридски, препп. Наум, Сава, Горазд и Ангеларий. Преп. Герман Аляскински.	27

Граждански календар		АВГУСТ 2018	Църковен календар
10	п	<p>Утр. Ев. на свтт.: Лк. 51 (10:16-21). Лит.: – На свтт.: Евр. 318 (7:26-8:2); Иоан. 36 (10:9-16). – На вмчка: 2 Тим. 292 (2:1-10); Иоан. 52 (15:17-16:2).</p> <p>Свв. апп. и дякони от 70-те: Прохор, Никанор, Тимон и Пармен.</p> <p>Икони на Пресв. Богородица „Смоленска – Одигитрия“ и „Серафимо-Дивеевско Умиление“.</p>	28
11	с	<p>Мчк Калиник. Мчца Серафима девица. * Свщмчк Висарион, еп. Смолянски († 1670). Утр. Ев.: Лк. 67 (12:32-40). Лит.: – На свщмчка: Евр. 334 (13:7-16); Иоан. 36 (10:9-16).</p>	29
12	н	<p>† Неделя 11. след Петдесетница. Гл. 2. Свв. апп. от 70-те: Сила, Сиуан и др. Мчк Иоан воин. Свщмчк Валентин. Утр. Ев. 11: Иоан. 67 (21:15-25). – Лит.: 1 Кор. 141 (9:2-12); Мат. 77 (18:23-35).</p>	30
13	п	<p>Седмица 12. след Петдесетница. Предпразненство на изнасянето на Честния Кръст Господен. Св. прав. Евдоким Кападокийски. Свщмчк Вениамин, митр. Петроградски († 1922). Богородични заговезни.</p>	31
14	в	<p>Изнасяне на Честния и Животворящ Кръст Господен. Мчци седем братя Макавеи, майка им Соломония и учителят им Елеазар. – На Кръста: 1 Кор. 125 (1:18-24); Иоан. 60 (19:6-11, 13-20, 25-28, 30-35).</p>	1

Граждански календар		АВГУСТ 2018	Църковен календар
		– На мчците: Евр. 330 (11:33-12:2); Мат. 38 (10:32-36, 11:1). Водосвет. Начало на Богородичния пост.	
15	с	Пренасяне мощите на св. първомчк и архидякон Стефан. Блаж. Василий, юродив заради Христа.	2
16	ч	Препп. Исакий, Далмат и Фавст. Преп. Антоний Римлянин, Новгородски чудотворец.	3
17	п	Свв. 7 отроци Ефески. Препмчца Евдокия.	4
18	с	Предпразненство на Преображение Господне. Мчк Евсигний. Св. прав. Нона, майка на свт. Григорий Богослов.	5
19	н	† Неделя 12. след Петдесетница. † ПРЕОБРАЖЕНИЕ ГОСПОДНЕ. Всичко на празника. Утр. Ев.: Лк. 45 (9:28-36). Лит.: 2 Петр. 65 (1:10-19); Мат. 70 (17:1-9). Освещаване на грозде. Разрешава се риба.	6
20	п	Седмица 13. след Петдесетница. Препмчк Дометий Персиец. Свт. Митрофан, еп. Воронежки.	7
21	в	Свт. Емилиан изп., еп. Кизически. Преп. Григорий Синаит. Мчк Трендафил Старозагорски († 1680). Мчк Анастасий Български († 1794).	8
22	с	* Св. ап. Матий.	9
23	ч	Мчк и архидякон Лаврентий.	10
24	п	Мчк и архидякон Евпъл.	11
25	с	Мчци Фотий и Аникита. Свщмчк Александър, еп. Комански.	12

Граждански календар	АВГУСТ 2018	Църковен календар
26 н	<p>† Неделя 13. след Петдесетница. Гл. 4. Отдание на Преображение Господне. Преп. Максим Изповедник. Свт. Тихон, еп. Воронежски, Задонски чудотворец. <i>Утр. Ев. 2: Марк. 70 (16:1-8).</i> <i>Лит.: 1 Кор. 166 (16:13-24); Мат. 87 (21:33-42).</i></p>	13
27 п	<p><i>Седмица 14. след Петдесетница.</i> Предпразненство на Успение Богородично. Св. пророк Михей. Пренасяне мощите на преп. Теодосий Печерски.</p>	14
28 в	<p>† УСПЕНИЕ НА ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА. Икона на Пресвета Богородица „София – Божия премъдрост“. <i>Утр. Ев.: Лк. 4 (1:39-49, 56).</i> <i>Лит.: Филип. 240 (2:5-11); Лк. 54 (10:38-42, 11:27-28).</i></p>	15
29 с	<p>* Пренасяне на Неръкотворния образ Христов от Едеса в Цариград (944 г.). Мчк Диомид лекар. Преп. Иоаким Осоговски († 1105). Икона на Пресв. Богородица „Феодоровска“.</p>	16
30 ч	<p>Мчк Мирон презвитер. Преп. Алипий иконописец.</p>	17
31 п	<p>Мчци Флор и Лавър. * Успение на преп. Иоан Рилски Чудотворец († 946). <i>Утр. Ев.: Мат. 43 (11:27-30).</i> <i>Лит.: – На преп.: Гал. 213 (5:22-6:2); Лк. 24 (6:17-23).</i> – На мчците: <i>Еф. 233 (6:10-17); Лк. 63 (12:2-12).</i></p>	18

Граждански календар		СЕПТЕМВРИ 2018	Църковен календар
1	с	Мчк Андрей Стратилат и с него 2593 мчци. Икона на Пресв. Богородица „Донска“.	19
2	н	† Неделя 14. след Петдесетница. Гл. 5. Св. прор. Самуил. Свв. 37 мчци Пловдивски. <i>Утр. Ев. 3: Марк. 71 (16:9-20).</i> <i>Лит.: 2 Кор. 170 (1:21-2:4); Мат. 89 (22:1-14).</i>	20
3	п	<i>Седмица 15. след Петдесетница.</i> Св. ап. Тадей от 70-те. Мчца Васа Солунска. Свщмчк Симеон, митр. Самоковски († 1737).	21
4	в	Мчци Агатоник, Зотик и др. Мчца Евлалия девица.	22
5	с	Отдание на Успение Богородично. Мчк Луп. Свщмчк Иринеи, еп. Лионски.	23
6	ч	Свщмчк Евтих, ученик на св. ап. Иоан Богослов. Съединение на България.	24
7	п	Пренасяне мощите на св. ап. Вартоломей. Св. ап. Тит, еп. Критски от 70-те.	25
8	с	Мчци Адриан и Наталия. Икона на Пресв. Богородица „Владимирска“.	26
9	н	† Неделя 15. след Петдесетница. Гл. 6. Преп. Пимен Велики. Мчк Фанурий. <i>Утр. Ев. 4: Лк. 112 (24:1-12).</i> <i>Лит.: – Рег.: 2 Кор. 176 (4:6-15); Мат. 92 (22:35-46).</i> <i>– На преп.: Гал. 213 (5:22-6:2); Мат. 10 (4:22-5:12).</i>	27
10	п	<i>Седмица 16. след Петдесетница.</i> Преп. Моисей Мурин. Преп. Иов Почаевски.	28
11	в	* Отсичане честната глава на св. Иоан Предтеча, Кръстител Господен. <i>Утр. Ев.: Мат. 57 (14:1-13).</i> <i>На Лит.: Деян. 33 (13:25-32); Марк. 24 (6:14-30). Пост.</i>	29

Граждански календар	СЕПТЕМВРИ 2018		Църковен календар
12	с	Свв. патр. Царигр.: Александър, Иоан и Павел Нови. * Пренасяне мощите на св. Александър Невски.	30
13	ч	Полагане честния пояс на Пресвета Богородица. Свщмчк Киприан, еп. Картагенски. Свт. Генадий, патр. Цариградски.	31
14	п	* Начало на Индикта – Църковна Нова година. Преп. Симеон Стълпник и майка му Марта. <i>Лит.:</i> – <i>На Индикта:</i> 1 Тим. 282 (2:1-7); Ак. 13 (4:16-22). – <i>На преп.:</i> Кол. 258 (3:12-16); Мат. 43 (11:27-30).	1
15	с	Мчк Мамант и родителите му Теодот и Руфина. Преп. Иоан Постник, патр. Цариградски.	2
16	н	† Неделя 16. след Петдесетница. Гл. 7. Свщмчк Антим, еп. Никомидийски. Преп. Теоктист. <i>Утр. Ев. 5:</i> Ак. 113 (24:12-35). <i>Лит.:</i> – <i>Рег.:</i> 2 Кор. 181 (6:1-10); Мат. 105 (25:14-30). – <i>На свщмчка:</i> Евр. 334 (13:7-16); Иоан. 36 (10:9-16).	3
17	п	Седмица 17. след Петдесетница. Свщмчк Вавила, еп. Антиохийски. Св. прор. Моисей Боговидец. Икона на Пресв. Богородица „ Неизгаряща къпина “.	4
18	в	Свв. прор. Захарий и праведна Елисавета, родители на св. Иоан Предтеча. Препмчк Атанасий Брестки.	5
19	с	Чудо на св. архангел Михаил в Хони (IV в.). Мчк Евдоксий и др. Преп. Архип.	6
20	ч	Предпразненство на Рождество Богородично. Мчк Созонт.	7
21	п	† РОЖДЕСТВО НА ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА.	8

		<p>Икона на Пресв. Богородица „Курско-Коренна“ – Знамение.</p> <p><i>Утр. Ев.: Лк. 4 (1:39-49, 56).</i> <i>Лит.: Филип. 240 (2:5-11); Лк. 54 (10:38-42, 11:27-28).</i></p>	
22	с	<p>Събота преди Въздвижение.</p> <p>* Свв. праведни богоотци Иоаким и Анна.</p> <p>Мчк Севириан. Преп. Иосиф, игумен Волоцки чуд. Възпоменаване на III Вселенски събор в Ефес (431 г.). <i>Лит.: – На събота преди Въздвижение: 1 Кор. 126 (2:6-9); Мат. 39 (10:37-11:1).</i> <i>– Рег.: 1 Кор. 156 (14:20-25); Мат. 104 (15:1-13).</i> <i>– На Богоотците: Гал. 210 от полу (4:22-31); Лк. 36 (8:16-21).</i></p>	9
23	н	<p>† Неделя 17. след Петд., преди Въздвижение. Гл. 8.</p> <p>Мчци Минодора, Митродора и Нимфодора.</p> <p>Св. благоверна царица Пулхерия.</p> <p><i>Утр. Ев. 6: Лк. 114 (24:36-53).</i> <i>Лит.: – На Нед. преди Въздвиж.: Гал. 215 (6:11-18); Иоан. 9 (3:13-17).</i> <i>– Рег.: 2 Кор. 182 от полу (6:16-7:1); Мат. 62 (15:21-28).</i></p>	10
24	п	<p>Седмица 18. след Петдесетница.</p> <p><i>(Евангелски четива за седмица 11.)</i></p> <p>Преп. Теодора Александрийска. Преп. Евфросин готвач.</p>	11
25	в	<p>Отдание на Рождество Богородично.</p> <p>Свщмчк Автоном, еп. Италийски.</p>	12
26	с	<p>Обновление на храма Възкресение Христово в Иерусалим (335 г.). Предпразненство на Въздвижение. Свщмчк Корнилий Стотник.</p>	13

Граждански календар	СЕПТЕМВРИ 2018	Църковен календар
27	ч † ВЪЗДВИЖЕНИЕ НА ЧЕСТНИЯ КРЪСТ	14
	<p>ГОСПОДЕН (<i>Кръстовден</i>).</p> <p>Успение на свт. Иоан Златоуст.</p> <p><i>Всичко на празника.</i></p> <p><i>Утр. Ев.: Иоан. 42 от полу (12:28-36).</i></p> <p><i>Лит.: 1 Кор. 125 (1:18-24);</i></p> <p><i>Иоан. 60 (19:6-11, 13-20, 25-28, 30-35). Пост.</i></p>	
28	п Вмчк Никита. Мчк Порфирий.	15
29	с Събота след Въздвижение. Вмчца Евфимия Всехвална. Мчца Людмила, кн. Чешка. Свт. Киприан, митр. Киевски и Московски († 1406). <i>Лит.: – На събота след Въздвижение:</i> <i>1 Кор. 125 от полу (1:26-29); Иоан. 30 (8:21-30).</i> – <i>Рег.: 1 Кор. 162 (15:39-45); Мат. 78 (19:3-12).</i> – <i>На вмчцата: 2 Кор. 181 (6:1-10); Лк. 33 (7:36-50).</i>	16
30	н † Неделя 18. след Петд., след Въздвижение. Гл. 1. 17 *Мчци Вяра, Надежда и Любов и майка им София. <i>Утр. Ев. 7: Иоан. 63 (20:1-10).</i> <i>Лит.: – На Нед. сл. Въздвижение: Гал. 203 (2:16-20);</i> <i>Марк. 37 (8:34-9:1).</i> – <i>Рег.: 2 Кор. 188 (9:6-11); Мат. 77 (18:23-35).</i>	17

Граждански календар		ОКТОМВРИ 2018	Църковен календар
1	п	Седмица 19. след Петдесетница. (Евангелски четива за седмица 18., 1. след НПВ). Преп. Евмений, еп. Гортински чудотворец. Икона на Пресв. Богородица „Изцелителка“.	18
2	в	Мчци Трофим, Саватий и Доримедонт. Преп. Прохор Пшински (XI в.).	19
3	с	Вмчк Евстатий Плакида и дружината му.	20
4	ч	Отдание на Въздвижение. Св. ап. Кодрат от 70-те. Откриване мощите на свт. Димитрий, митр. Ростовски.	21
5	п	Свщмчк Фока, еп. Синопийски. Св. прор. Иона. Преп. Иона презв. Преп. Козма Зографски († 1323). Икона на Пресв. Богородица „Услышательница“ („Чуваща молитвите“) (Зографска).	22
6	с	Зачатие на св. Иоан Предтеча. Преп. Поликсения.	23
7	н	† Неделя 19. след Петдесетница, 1. след Нед. подир Въздвижение. Гл. 2. Св. първомъченица и равноапостолна Текла. Утр. Ев. 8: Иоан. 64 (20:11-18). Лит.: – Рег.: 2 Кор. 194 (11:31-12:9); Лк. 17 (5:1-11). – На първомчката: 2 Тим. 296 (3:10-15); Мат. 104 (25:1-13).	24
8	п	Седмица 20. след Петг. (Ев. четива за седм. 19.) Преп. Евфросиния Александрийска. * Успение на преп. Сергей Радонежки чудотворец,	25
9	в	* Успение на св. ап. и евангелист Иоан Богослов. Утр. Ев.: Иоан. 67 (21:15-25). Лит.: 1 Иоан. 73 от полу (4:12-19); Иоан. 61 (19:25-27, 21:24- 25).	26

Граждански календар	ОКТОМВРИ 2018	Църковен календар
10	с Мчк Калистрат и дружината му.	27
11	ч Преп. Харитон изповедник. Мчк Вячеслав, кн. Чешки.	28
12	п Преп. Кириак Отшелник. * Възхвала на Пресвета Богородица – Възпоменаване на пребиваването на мироточивата Монреалска чудотворна икона в България през 1995 г. <i>Утр. Ев.: Лк. 4 (1:39-49, 56).</i> <i>Лит.: – На Пресв. Богородица: Филип. 240 (2:5-11); Лк. 54 (10:38-42, 11:27-28).</i> <i>– На преп.: Гал. 213 (5:22-6:2); Лк. 24 (6:17-23).</i>	29
13	с Свщмчк Григорий еп., просветител на Армения. Мчци Рипсимия, Гайания и 35 свв. девици.	30
14	н † Неделя 20. след Петдесетница, 2. след Нед. подир Въздвижение. Гл. 3. * Покров на Пресвета Богородица. Св. ап. Ананий от 70-те. Преп. Роман Сладкопевец, Преп. Иоан Кукузел (XII-XIII в.). Икона на Пресв. Богородица „ Кукузелиса “. Възпоменаване на Хитона Господен с Животворящия стълб в Грузия. <i>Утр. Ев. 9: Иоан. 65 (20:19-31).</i> <i>Лит.: – Рег.: Гал. 200 (1:11-19); Лк. 26 (6:31-36).</i> <i>– На Пресв. Богородица: Евр. 320 (9:1-7); Лк. 54 (10:38-42, 11:27-28).</i>	1
15	п <i>Седмица 21. след Петд. (Ев. четива за седм. 20.)</i> Свщмчк Киприан, еп. Антиохийски и мчца Иустина. Блаж. Андрей, юродив заради Христа.	2
16	в Свщмчк Дионисий Ареопагит, еп. Атински.	3
17	с Свщмчк Иеротей, еп. Атински.	4

О
К
Т
О
М
В
Р
И

Граждански календар		ОКТОМВРИ 2018	Църковен календар
18	ч	Преп. Павел Препрости. Мчца Харитина.	5
19	п	* Св. апостол Тома.	6
20	с	Мчци Сергей и Вахх.	7
21	н	† Неделя 21. след Петдесетница, 3. след Неделя подир Въздвижение, на свв. отци от VII Вселенски събор в Никея (787 г.). Гл. 4. Преп. Пелагия. Преп. Таисия. Препмчк Игнатий Старозагорски († 1814). <i>Утр. Ев. 10: Иоан. 66 (21:1-14).</i> <i>Лит.: – Рег.: Гал. 203 (2:16-20); Лк. 30 (7:11-16).</i> <i>– На свв. отци: Евр. 334 (13:7-16); Иоан. 56 (17:1-13).</i> <i>– На препмчка: 2 Тим. 292 (2:1-10); Иоан. 52 (15:17-16:2)</i>	8
22	п	Седмица 22. след Петг. (Ев. четива за седм. 21.) Св. ап. Иаков Алфеев. Препп. Андроник и Атанасия. Икона на Пресв. Богородица „Утоли моята печал“.	9
23	в	Мчци Евлампий и Евлампия. * Свв. 26 препмчци Зографски († 1284). Преп. Амвросий Оптински и събор на препп. Оптински старци. Икона на Пресв. Богородица „Акатистна-Предвъзвестителка“ (Зографска). <i>Утр. Ев.: Лк. 4 (1:39-49, 56). Лит.: – На Пресв. Богородица: Евр. 320 (9:1-7); Лк. 54 (10:38-42, 11:27-28).</i> <i>– На препмците: Евр. 334 (13:7-16); Иоан. 35 от полу (10:1-9).</i>	10
24	с	Св. ап. и дякон Филип от 70-те. Преп. Теофан изп., еп. Никейски, съставител на канони. Възпоменаване на VII Вселенски събор в Никея (787 г.).	11

Граждански календар	ОКТОМВРИ 2018	Църковен календар
25	<p>ч Мчци Пров, Тарах и Андроник. Преп. Козма, еп. Маюмски, съставител на канони. Икона на Пресвета Богородица „Иерусалимска“.</p>	12
26	<p>п Мчци Карп и Папила. * Вмчца Злата Мъгленска († 1795). Икона на Пресв. Богородица „Иверска“ (Московска). <i>Утр. Ев.: Мат. 104 (25:1-13).</i> <i>Лит.: – На вмчцата: 2 Кор. 181 (6:1-10); Лк. 33 (7:36-50)</i></p>	13
27	<p>с Мчци Назарий, Гервасий, Протасий и Келсий. * Преп. Параскева – Петка Епиватска (XI в.) (Петковден). <i>Утр. Ев.: Мат. 104 (25:1-13).</i> <i>Лит.: – На преп.: Гал. 208 (3:23-29); Мат. 104 (25:1-13).</i></p>	14
28	<p>н † Неделя 22. след Петдесетница, 4. след Нед. подир Въздвижение. Гл. 5. Преп. Евтимий Нови. Препмчк Лукиан, презв. Антиохийски. <i>Утр. Ев. 11: Иоан. 67 (21:15-25).</i> <i>Лит.: Гал. 215 (6:11-18); Лк. 35 (8:5-15).</i></p>	15
29	<p>п Седмица 23. след Петд. (Ев. четива за седм. 22.) Мчк Лонгин Стотник, стоял при Кръста Господен.</p>	16
30	<p>в Св. пророк Осия. Препмчк Андрей Критски. Икона на Пресв. Богородица „Избавителка“.</p>	17
31	<p>с * Св. ап. и евангелист Лука. Преп. Иосиф игумен, Волоцки чудотворец. <i>Утр. Ев.: Иоан. 67 (21:15-25) .</i> <i>Лит.: – Рег.: 1 Сол. 264 (2:1-8); Лк. 47 (9:44-50).</i> <i>– На ап.: Кол. 260 от полу (4:5-9, 14, 18); Лк. 51 (10:16-21).</i></p>	18

Граждански календар		НОЕМВРИ 2018	Църковен календар
1	ч	Св. прор. Иоил. Мчк Уар. Блаж. Клеопатра и синът ѝ Иоан. * Пренасяне мощите на преп. Иоан Рилски. Св. прав. Иоан Кронщадски чудотворец. Ден на народните будители. <i>Утр. Ев.: Мат. 43 (11:27-30).</i> <i>– На преп.: Гал. 213 (5:22-6:2); Лк. 24 (6:17-23).</i>	19
2	п	Вмчк Артемий. Св. прав. отрок Артемий Верколски.	20
3	с	* Преп. Иларион Велики. Пренасяне мощите на свт. Иларион, еп. Мъгленски (1206 г.).	21
4	н	† Неделя 23. след Петдесетница, 5. след Нед. подир Въздвижение. Гл. 6. Св. равноап. Аверкий, еп. Иераполски, чудотворец. Свв. седем отроци Ефески. Икона на Пресвета Богородица „Казанска“. <i>Утр. Ев. 1: Мат. 116 (28:16-20).</i> <i>Лит.: – Рег.: Еф. 220 (2:4-10); Лк. 83 (16:19-31).</i> <i>– На свт.: Евр. 318 (7:26-8:2); Иоан. 36 (10:9-16).</i>	22
5	п	Седмица 24. след Петг. (Ев. четива за седм. 23.) Св. ап. Иаков, брат Господен.	23
6	в	Мчк Арета и дружината му. Икона на Пресв. Богородица „Радост на всички скърбящи“.	24
7	с	Мчци Маркиан и Мартирий. Св. прав. Тавита.	25
8	ч	* Вмчк Димитрий Солунски (Димитровден). Възпоменаване на голямото и страшно земетресение (740 г.). <i>Утр. Ев.: Мат. 36 (10:16-22). Лит.: – На земетр.: Евр. 331 от полу (12:6-13, 25-27). Мат. 27 (8:23-27).</i> <i>– На вмчка: 2 Тим. 292 (2:1-10); Иоан. 52 (15:17-16:2).</i>	26

Граждански календар		НОЕМВРИ 2018	Църковен календар
9	п	Мчк Нестор Солунски. Преп. Димитрий Басарбовски († 1685).	27
10	с	Мчци Терентий и Неонила. Преп. Стефан Саваит. Мчца Параскева . Свт. Димитрий, митр. Ростовски.	28
11	н	† Неделя 24. след Петдесетница, 6. след Нед. подир Въздвижение. Гл. 7. Препмчца Анастасия Римлянка. Преп. Авраамий Затворник и блаж. Мария, негова племенница. <i>Утр. Ев. 2: Марк 70 (16:1-8).</i> <i>Лит.: – Ред.: Еф. 221 (2:14-22); Лк. 38 (8:26-39).</i> <i>– На преп.: Гал. 213 (5:22-6:2); Мат. 43 (11:27-30).</i>	29
12	п	Седмица 25. след Петг. (Ев. четива за седм. 24.) Свщмчк Зиновий, еп. Егейски и сестра му мчца Зиновия. Св. Стефан Милутин, крал Сръбски. Мчца Анастасия Солунска. Икона на Пресв. Богородица „ Озерянска “.	30
13	в	Свв. апп. от 70-те: Стахий, Амплий и др. Мчк Епимах.	31
14	с	* Свв. безреб. и чуд. Козма и Дамян Асийски. Препмчци Иаков Костурски и двамата му ученици: йеродякон Иаков и монах Дионисий.	1
15	ч	Мчци Акиндин, Пигасий, Афтоний, Елпидифор и Анемподист. Икона на Пресв. Богородица „ Шуйско-Смоленска “.	2
16	п	Мчци Акепсима, еп. Неасонски, Иосиф презвитер и Айтал дякон. Обновление на храма на св. вмчк Георги в Лида (IV в.). Преп. Пимен Зографски (XVI-XVII в.).	3
17	с	Преп. Иоаникий Велики. Свщмчк Никандър, еп. Мирски и Ермей презвитер.	4

Архангелова задушница.

18	н	† Неделя 25. след Петдесетница, 7. след Нед. подир Въздвижение. Гл. 8. Мчци Галактион и Епистима. <i>Утр. Ев. 3: Марк 71 (16:9-20). Лит.: Еф. 224 (4:1-6); Лк. 39 (8:41-56).</i>	5
19	п	Седмица 26. след Петг. (Ев. четива за седм. 25.) Свт. Павел изповедник, патр. Цариградски.	6
20	в	Свв. 33 мчци в Мелитин. Преп. Лазар Галисийски чуд.	7
21	с	* Събор на св. архангел Михаил и другите Небесни безпътни Сили (Архангеловден). Мчк Ангел Лерински. Свт. Филарет, митр. Ню-Йоркски и Източно-американски († 1985). <i>Утр. Ев.: Мат. 52 (13:24-30; 36-43). Лит.: Евр. 305 (2:2-10); Лк. 51 (10:16-21).</i>	8
22	ч	Мчци Онисифор и Порфирий. Преп. Матрона. Преп. Теоктиста от Лезва. Преп. Иоан Колов. Свт. Нектарий, еп. Пентаполски, Егински чуд. († 1920). Икона на Пресв. Богородица „Скоропослушница“.	9
23	п	Свв. апп. от 70-те: Ераст, Олимп, Родион, Сосипатър и др.	10
24	с	* Мчци Мина, Виктор и Викентий. Мчца Стефанида. Преп. Теодор Студит изповедник. Икона на Пресв. Богородица „Иверска Монреалска мироточива“. <i>Утр. Ев.: Лк. 4 (1:39-49, 56). Лит.: – На Пресв. Бого- родица: Филип. 240 (2:5-11); Лк. 54 (10:38-42, 11:27-28). – На преп.: Евр. 335 (13:17-21); Мат. 10 (4:25-5:12). – На мчците: Еф. 233 (6:10-17); Мат. 38 (10:32-11:1).</i>	11

Граждански календар	НОЕМВРИ 2018	Църковен календар
25 н	<p>† Неделя 26. след Петдесетница, 8. след Нед. подир Въздвижение. Гл. 1. Свт. Иоан Милостиви, патриарх Александрийски. Преп. Нил, постник Синайски. Св. прор. Ахия. Икона на Пресв. Богородица „Милостива“. <i>Утр. Ев. 4: Лк. 112 (24:1-12).</i> <i>Лит.: – Рег : Еф. 229 (5:9-19); Лк. 53 (10:25-37).</i> – <i>На свт.: Евр. 311 (4:14-5:6); Лк. 24 (6:17-23).</i></p>	12
26 п	<p><i>Седмица 27. след Петд. (Ев. четива за седм. 26.)</i> * Свт. Иоан Златоуст, архиеп. Константинополски. Икона на Пресв. Богородица „Иерусалимска“. <i>Утр. Ев.: Иоан. 35 от полу (10:1-9).</i> <i>Лит.: – На свт.: Евр. 318 (7:26-8:2); Иоан. 36 (10:9-16).</i></p>	13
27 в	<p>Св. ап. Филип. Благов. цар Иустиниан и царица Теодора. Свт. Григорий Палама, архиеп. Солунски. <i>Заговезни за Рождественския пост.</i></p>	14
28 с	<p>Мчци и изповедници Гурий, Самон и Авив. Преп. Паисий Нямецки. <i>Начало на Рождественския пост.</i></p>	15
29 ч	<p>* Св. ап. и евангелист Матей. Свт. Фулвиан (Матей), княз Етиопски. <i>Утр. Ев.: Иоан. 67 (21:15-25) .</i> <i>Лит.: – Рег.: 1 Тим. 289 (6:17-21); Лк. 80 (16:1-9).</i> – <i>На ап.: 1 Кор. 131 (4:9-16); Мат. 30 (9:9-13).</i></p>	16
30 п	<p>Свт. Григорий чудотворец, еп. Неокесарийски. Преп. Лазар иконописец.</p>	17

1	с	Мчк Платон. Мчци Роман дякон и отрок Варул.	18
2	н	† Неделя 27. след Петдесетница, 9. след Нед. подир Въздвижение. Гл. 2. Св. прор. Авдий. Мчк Варлаам. Препп. Варлаам и Иоасаф. Свт. Филарет, митр. Московски. Икона на Пресв. Богородица „ Утешение в скърби и печал “. <i>Утр. Ев. 5: Лк. 113 (24:12-35).</i> <i>Лит.: Еф. 233 (6:10-17); Лк. 66 (12:16-21).</i>	19
3	п	<i>Седмица 28. след Петг. (Ев. четива за седм. 27.)</i> Предпразненство на Въведение Богородично. Преп. Григорий Декаполит. Свт. Прокъл, архиеп. Цариградски.	20
4	в	† ВЪВЕДЕНИЕ БОГОРОДИЧНО. <i>(Ден на християнското семейство)</i> <i>Утр. Ев.: Лк. 4 (1:39-49, 56).</i> <i>На Лит.: Евр. 320 (9:1-7); Лк. 54 (10:38-42, 11:27-28).</i>	21
5	с	Свв. апп. от 70-те: Филимон и Архип. Св. прав. Михаил, воин Български (IX в.).	22
6	ч	Свт. Амфилохий, еп. Иконийски и Григорий, еп. Акрагантски. * Св. Александър Невски.	23
7	п	* Вмчца Екатерина. Вмчк Меркурий.	24
8	с	Отдание на Въведение Богородично. Свщмчци Климент, папа Римски и Петър, архиеп. Александрийски. * Свт. Климент, архиеп. Охридски чуд. († 916). <i>Утр. Ев.: Иоан. 35 от полу (10:1-9).</i> – <i>На Пресв. Богородица: Евр. 320 (9:1-7);</i>	25

Граждански календар	ДЕКЕМВРИ 2018	Църковен календар
	<p>Лк. 54 (10:38-42, 11:27-28). – На свт.: Евр. 318 (7:26-8:2); Иоан. 36 (10:9-16).</p>	
9	<p>† Неделя 28. след Петдесетница, 10. след Нед. подир Въздвижение. Гл. 3. Преп. Алипий Стълпник. Преп. Стилиан Пафлагонийски. Утр. Ев. 6: Лк. 114 (24:36-53). Лит.: Кол. 250 (1:12-18); Лк. 71 (13:10-17).</p>	26
10	<p>п <i>Седмица 29. след Петг. (Ев. четива за седм. 28.)</i> Вмчк Иаков Персиец. Преп. Паладий. * Преп. Теодосий Търновски († 1363). Икона на Пресвета Богородица „Знамение“. Утр. Ев.: Мат. 43 (11:27-30). Лит.: – На преп.: Гал. 213 (5:22-6:2); Мат. 10 (4:25-5:12). – На вмчка: Еф. 233 (6:10-17); Иоан. 50 (15:1-7).</p>	27
11	<p>в Препмчк и изп. Стефан Нови. Мчк Иринарх. Свв. 15 свщмчци Тивериополски (Струмишки) (IV в.). Мчк Христо († 1748).</p>	28
12	<p>с Мчк Парамон. Мчк Филумен. Преп. Акакий Синайски.</p>	29
13	<p>ч * Св. апостол Андрей Първозвани (Андреевден).</p>	30
14	<p>п Св. прор. Наум. Св. прав. Филарет Милостиви.</p>	1
15	<p>с Св. прор. Авакум.</p>	2
16	<p>† Неделя 29. след Петдесетница, 11. след Нед. подир Въздвижение. Гл. 4. Св. прор. Софоний. Преп. Иоан мълчалник. Утр. Ев. 7: Иоан. 63 (20:1-10). Лит.: – На Нед. 31.: 1 Тим. 280 от полу (1:15-17);</p>	3

Граждански календар		ДЕКЕМВРИ 2018	Църковен календар
17	п	– На Нег. 30. (Нег. 13. след НПВ): Лк. 91 (18:18-27). Седмица 30. след Петг. (Ев. четива за седм. 29.) * Вмчца Варвара. Преп. Иоан Дамаскин.	4
18	в	* Преп. Сава Освещени. Преп. Нектарий Битолски (XVI в.).	5
19	с	* Свт. Николай Чудотворец, архиеп. Мирликийски. Утр. Ев.: Иоан. 36 (10:9-16). Лит.: Евр. 335 (13:17-21); Лк. 24 (6:17-23).	6
20	ч	Свт. Амвросий, еп. Медиолански. Преп. Филотея Търновска.	7
21	п	Преп. Патапий.	8
22	с	* Зачатие на св. Анна. Св. прор. Анна, майка на св. пророк Самуил. Икона на Пресвета Богородица „ <i>Неочаквана радост</i> “.	9
23	н	† Неделя 30. след Петдесетница, 12. след Нед. подир Въздвижение. Гл. 5. Мчци Мина, Ермоген и Евграф. Свт. Иоасаф, еп. Белгородски. Утр. Ев. 8: Иоан. 64 (20:11-18). Лит.: – Рег: Кол. 258 (3:12-16); Лк. 85 (17:12-19). – На мчците: Еф. 233 (6:10-17); Лк. 106 (21:12-19).	10
24	п	Седмица 31. след Петг. (Ев. четива за седм. 30.) Преп. Даниил Стълпник.	11
25	в	Свт. Спиридон чуд., еп. Тримитунтски.	12
26	с	Мчци Евстратий, Авксентий, Евгений, Мардарий и Орест. Мчца Лукия девица. Преп. Герман Аляскински.	13
27	ч	Мчци Тирс, Левкий, Калиник. Мчци Филимон,	14

Граждански календар	ДЕКЕМВРИ 2018	Църковен календар
28	п Аполоний, Ариан и Теотих. Свщмчк Елевтерий, еп. Илирийски. Преп. Павел Латрийски.	15
29	с Св. прор. Агей. Блаж. царица Теофания. Мчк Марин.	16
30	н † Неделя 31. след Петд., на свв. Праотци Христови. Гл. 6. Св. прор. Даниил и свв. три отроци: Ананий, Азарий и Мисаил. <i>Утр. Ев. 9: Иоан. 65 (20:19-31).</i> <i>Лит.: – На Нег. 29.: Кол. 257 (3:4-11);</i> <i>– На Нег. 28. (Нег. 11. след НПВ): Лк. 76 (14:16-24).</i> <i>– На прор.: Евр. 330 (11:33-12:2); Лк. 62 (11:47-12:1).</i>	17
31	п Седмица 32. след Петд. (Ев. четива за седм. 31.) Мчк Севастиан и дружината му. Свт. Модест, патр. Иерусалимски.	18

Граждански календар	ЯНУАРИ 2019	Църковен календар
1	в Мчк Бонифаций. Свт. Григорий, еп. Омиритски. Гражданска Нова година.	19
2	с Предпразненство на Рождество Христово. Свщмчк Игнатий Богоносец (Игнажден). Св. прав. Иоан Кронщадски чудотворец († 1908).	20
3	ч Мчца Иулиания Никомидийска.	21
4	п Вмчца Анастасия Узорешителница. Литургия не се полага. <i>Царски часове.</i>	22
5	с Събота преди Рождество Христово. Свв. 10 мчци Критски. Преп. Нифонт, еп. Кипърски. Преп. Наум Охридски († 910). <i>Злат. лит.: – На съб. пр. Рожд. Хр.: Гал. 205 (3:8-12);</i> <i>Лк. 72 (13:18-29).</i> <i>– Рег.: 1 Сол. 273 (5:14-23); Лк. 81 (16:-10:15).</i> <i>– На мчците: Еф. 233 (6:10-17); Лк. 106 (21:12-19).</i>	23
6	н † Неделя 32. след Петдесетница, преди Рождество Христово, на свв. отци. Гл. 7. Навечерие на Рожд. Христово (Бъдни вечер). Препмчца Евгения. Преп. Николай Монах. <i>Утр. Ев. 10: Иоан. 66 (21:1-14).</i> <i>Злат. лит.: – На Нед. преди Рождество Христово:</i> <i>Евр. 328 (11:9-10,17-23,32-40); Мат. 1 (1:1-25).</i> <i>На Вел. вечерня: Евр. 303 (1:1-12); Лк. 5 (2:1-20).</i> <i>Вечерта – Велико повечерие с Утрения на Рождество Христово: Мат. 2 (1:18-25). Пост.</i>	24
7	п Седмица 33. след Петг. (Ев. четива за седм. 32.) † РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО. <i>Всичко на празника.</i> <i>Вас. лит.: Гал. 209 (4:4-7); Мат. 3 (2:1-12).</i>	25

Граждански календар	ЯНУАРИ 2019	Църковен календар
8 в	<p>† Събор на Пресвета Богородица. Св. прав. Иосиф Обручник, Свщмчк Евтимий, еп. Сардийски. Преп. Никодим Тисмански († 1406). Икона на Пресв. Богородица „Помощница при раждане“. <i>Лит.: Евр. 306 (2:11-18); Мат. 4 (2:13-23).</i></p>	26
9 с	<p>* Първомъченик и архидякон Стефан <i>(Стефановден).</i> Преп. Теодор Начертани изповедник. <i>Лит.: – Рег.: 1 Петр. 61 (4:1-11); Марк. 51 (11:23-26). – На първомчка: Деян. 17 (6:8-15, 7:1-5, 47-60); Мат. 87 (21:33-42). Блажи се.</i></p>	27
10 ч	<p>Свв. 20 хиляди мчци, изгорени в Никомидия.</p>	28
11 п	<p>Свв. 14 хиляди младенци, избити от Ирод във Витлеем. Преп. Маркел, игумен на манастира на „Неспящите“. <i>Блажи се.</i></p>	29
12 с	<p>Събота след Рожд. Христово и преди Богоявление. Мчца Анисия. Свщмчк. Зотик презвитер, Сиропитател. Преп. Теодора Цариградска (от „Митарствата“). <i>Лит.: – На съб. сл. Рожд. Христово: 1 Тим. 288 (6:11-16); Мат. 46 от полу (12:15-21). – Рег.: 2 Тим. 293 (2:11-19); Лк. 84 (17:3-10). – На съб. преди Богоявление: 1 Тим. 284 (3:14-4:5); Мат. 5 (3:1-11).</i></p>	30
13 н	<p>† Неделя 33. след Петд., след Рождество Христово и преди Богоявление. Гл. 8. Св. прав. Иосиф Обручник, цар Давид и Иаков, брат Божий (подв.).</p>	31

Отдание на Рождество Христово.

Преп. Мелания Римлянка.

Икона на Пресв. Богородица „**Неувяхващ цвят**“.

Утр. Ев. 11: Иоан. 67 (21:15-25).

Лит.: – На Нед. сл. Рожд. Христово (На Богоотците): Гал. 200 (1:11-19); Мат. 4 (2:13-23).

(Четивата на Неделя преди Богоявление се изчитат на 1/14 януари).

“МОЯТ ПЪТ В ЖИВОТА – ПЪТЯТ КЪМ ГОЛГОТА”

Неврокопски митрополит Борис

Бъдещият Неврокопски митрополит Борис (в света Вангел Симов Разумов) е роден на 26.X.1888 г., Димитровден, в с. Гявато, Ресенско, Вардарска Македония. Родителите му са благочестиви и родолюбиви християни, които често посещават с невръстната си рожба околните манастири. По време на Илинденското въстание кървава разправа сполетява Гявато – жителите му са варварски избити, селото е опожарено. През есента на 1903 г. бащата на Вангел загива в неравен бой заедно с още 86 четници начело с войводата Георги Сугарев. Тези злочестини оставят дълбока дияра в сърцето на 15-годишния юноша.

През 1904 г. Вангел Разумов завършва с отличен успех българската мъжка педагогическа гимназия „Д-р Петър Берон“ в Одрин. Прокуден от немотията в Цариград, с благоговейното си поведение в българския храм „Св. Стефан“ той впечатлява екзарх Йосиф, който му отпуска стипендия за Българската духовна семинария в Цариград. През 1910 г. младежът приема монашеско пострижение с името Борис, а на следващия ден е ръкоположен за йеродякон. Като стипендиант на Екзархията през 1915 г. завършва Богословския факултет в гр. Черновци (Западна Украйна) с научната степен доктор по богословие.

На 25.XI.1917 г. йеродякон Борис е ръкоположен в свещенически сан. Изпратен е да обгрижва българска-

та колония в Будапеща, където още на следващата година отварят врати параклис и училище. После той ще послужи на Църквата последователно като протосингел на Софийската митрополия, като оглавяващ Културно-просветния отдел при Св. Синод и председател на храма „Св. Александър Невски“. От 1926 до края на 1931 г. йеромонах Борис е ректор на Софийската духовна семинария. През това време той съумява да издигне учебното заведение на завидна висота. В този период пише и книгата си „Кризата в нашето училище“, в която бие тревога за дълбокия разрыв между образованието и възпитанието, облагородяването на младите души.

Въпреки активната си църковна и обществена дейност единственото желание на архимандрит Борис е да остане незабелязан. През 1927 г. Варненският и Преславски митрополит Симеон го кани за свой викарен епископ, но той моли това назначение да бъде отложено поради болест. Три години по-късно обаче, на 14.XII.1930 г., е хиротонисан за епископ в храм-паметника „Св. Александър Невски“. Новоръкоположеният архиерей е един от големите умове на своето време. Човек с изключителна богословска, философска и литературна ерудиция, той владее в съвършенство девет езика¹ – църковнославянски, руски, гръцки, турски, немски, френски, италиански, английски, румънски и унгарски. Неслучайно през 1932 г., като главен секретар на Св. Синод, Стобийският епископ Борис е

1. Според други изследователи – 13 езика. Вж. Николов, Мартин. Път към Голгота. – „Църковен вестник“, бр. 10/2003 г.

натоварен с историческата мисия по възстановяване на каноническите ни връзки с Цариградската патриаршия и вдигане на схизмата, тежаща над Българската Православна Църква; той има най-голям принос за благоприятния изход на делото. През 1945 г., вече като митрополит, лично подписва в Цариград протокола, възстановяващ каноническото положение на БПЦ.

На 24.III.1935 г. епископ Борис единодушно е избран както от народа, така и от висшата управа на БПЦ за Неврокопски митрополит. Под неговите отечески грижи църковният живот в епархията бързо процъфтява. Той умее да обединява и вдъхновява, да мобилизира свещенослужителите за активна душепастирска дейност, да печели обществеността на своя страна. Завършва и издига над 20 нови храма, въвежда ежедневно богослужение и църковно-народно честване на всички български светци, стимулира създаването на прицърковни православни братства. Постоянно е на път – неуморно обикаля всяко кътче на Югозападна България, проповядвайки с живо слово, с дух на премъдрост и разум, на сила и благочестие. Умее да приласкава децата, за които редовно организира летни лагери за изучаване на Закон Божий.

Особено голяма любов Неврокопският митрополит Борис питае към Рилската света обител, която често посещава без никакви официалности. Участва в манастирския сенокос заедно с рилските братя, броди из планината сам, с парче хляб и няколко домата или плодове, вързани в една кърпа. В усамотението сред красотите на Божието творение се ражда и отдавна

замисленият от него акатист на св. Йоан Рилски в стихотворна форма, издаден за юбилейната 1000-годишнина на светеца.

Митрополит Борис поддържа топли и братски отношения с управляващия руските православни общини у нас светител Серафим Богучарски, Софийски Чудотворец. При всеки удобен случай двамата в съслужение възнасят молитва с единомислени в Бога сърца. Строг и възискателен по отношение на църковната дисциплина, Неврокопският владика неведнъж милостиво се застъпва и залага авторитета си пред властта, избявайки от смъртна присъда и тежки наказания провинили се млади хора. При цялата си висока надареност той е запомнен като изключително смирен и скромен човек, строг към себе си, щедър и снизходителен към другите, постоянен постник и молитвеник. Фин и деликатен в обноските си, дядо Борис особено се пази да не оскърби някого. С окръжно № 1200 от 8 май 1935 г. забранява да се дава на митрополита каквото и да е парично възнаграждение за извършени от него служби; забранява на свещениците да искат възнаграждение за каквото и да е вид обществено богослужение, както и да носят на митрополита подаръци². Всичко получено раздава на бедните и болните.

Заради изключителните си качества Неврокопският митрополит Борис е най-вероятният предстоятел на БПЦ след заточването на екзарх Стефан в Бачковския манастир през 1945 г. Неслучайно ще бъде обявен за „враг номер 1 на народната власт“ в Пиринския край.

2. Димов, Янко. Не си прави кумир. Ч. 2, С., 1996, с. 50.

Той е сред малцината висши духовници, дръзнали да се опълчат срещу властта в защита на вярата и Църквата. Научавайки за новото ръководство на Свещеническия съюз, „законно утвърдено от Националния комитет на Отечествения фронт“, митрополит Борис дава указание на своите свещници да не го признават. Забраната му проваля фарсовите избори на нови църковни настоятелства и изпълването им с верни на властта хора. Той отхвърля всеки опит за вмешателство в църковните дела. Не позволява свещениците му да членуват в ОФ и да участват в мероприятията му, както и в бригадирското движение. Лично организира акция в помощ на семействата на 45-те свещенослужители, осъдени като „врагове на народа“. Опитите да бъде отнет епархийският църковен дом в Горна Джумая (дн. Благоевград) за настаняване на областния комитет на БКП срещат твърдия му отпор. Той не се предава дори когато ключовете насилствено са иззети от милицията – пише до генерал Бирюзов, до Георги Димитров и успява да си върне сградата. Организира подписки и протести срещу решението на мястото на архиерейския дом да бъде построена открита къпалня с плаж. И побеждава – управниците не посмяват да сторят това.

Печатът подема гнусна клеветническа кампания срещу непокорния архиерей. Той и неговият протосингел са обявени за „изпечени фашисти и реакционери“. Към София хвърчат доноси и обвинения, че бил изрекъл анатема срещу „най-важното лице в НРБ“, че при обиск в дома му е намерена „Моята борба“ на

Хитлер, че в митрополията са скрити оръжия и се приютяват престъпници, търсени от властта. Многобройните обиски винаги са безрезултатни, макар яростно да са къртени дъски от подове и тавани. Местните партийни активисти обаче все по-настървено питат защо още се търпи „извергът“, наричал комунистите „опасни разрушителни елементи“ още през 20-те и 30-те години, а идеите им – „пакостни и крайно вредни за държавата и българската националност“ ...

Без страх от последствията митрополитът изобличава и анатемосва развихрената от БКП денационализаторска кампания в Пиринския край и нарича нейните функционери национални предатели. Обръщението „Българи и българки“, което често ползва при словата си в храма, е оценено като страшно престъпление. Все по-люто се разнасят закани, че ще му видят сметката, след като се осмелява да говори в Неврокоп (дн. Гоце Делчев) за българи. Народната любов и почит обаче е тъй голяма, че властниците не смеят открито да посегнат върху него. Все по-ясно им става, че единственият начин да се справят с непоклатимия Христов служител е физическото му унищожаване.

Петте смъртоносни куршума в упор посрещат митрополита в двора на църквата „Св. Димитър“ в с. Коларово, Петричко, където току-що е отслужил литургия. Това става на Димитровден, 8.XI.1948 г. – точно на неговия 60-годишен юбилей. „Идвам да се сбогувам – влетял запъхтян и радостен в дома на свои близки предишния ден. – Тази нощ насън един огън слезе от небето и ме взе, и ме качи нагоре...“ А когато в края на

октомври брат му Йордан го молел да не ходи в южните краища на епархията, дето му се били закарани да го убият, мъчаливият досега по тоя въпрос владика възразил: „Ти да не искаш да ми попречиш да стана мъченик? Ами ако аз сам желая това?!“

Последната проповед на митрополит Борис в Коларово е на тема „Да помним и винаги да се готвим за смъртта“. Физическият извършител на убийството е бившият свещеник от с. Хърсово Илия Стаменов, низвергнат от сан заради кощунство спрямо св. Причастие, криминални престъпления³ и пианство. Повикан от него, владиката проявява изключителното смирение да стане от трапезата на официалните лица, за да го изслуша – и след като му отказва възвръщането в сан, проехтява изстрел. „Недей! Вършиш голям грях!“ е единственото, което успява да каже митрополит Борис.

Никой обаче не се съмнява, че Стаменов, неприкрит доносник на новата власт, е само маша в ръцете на комунистите. „Убиха го, защото не им се продаде!“ е общият коментар на потресения народ. Властниците бързат да тиражират версията за „убиеца алкохолик и криминален тип“.

Делото на Стаменов се гледа при закрити врати и документацията по него е веднага иззета от Държавна сигурност. Убиецът е осъден на седем години затвор,

3. АКРДОПБГДСРСБНА-М, Фонд 5, оп. 1, а. е. 5, л. 46-47. – Цит. по: Методиев, Момчил. Документирайте незабавно противонародните изказвания (Личността на Неврокопски митрополит Борис през погледа на Държавна сигурност). – „Християнство и култура“, бр. 2 (89) от 2014 г., с. 16-17.

но излежава само три при лек режим, отглеждайки лозя в околностите на Горна Джумая – почти символично наказание на фона на издаваните по онова време десетки смъртни присъди за дреболии. Но Господ още приживе наказва злодея – той полудява и скита като див звяр с викове: „Аз го убих!“ Остава белязан и целият му род с психически заболявания.

В скромния дом на митрополит Борис не намират дори риза, в която да го погребат. Многоброен народ с плач и стон изпраща тленните му останки по целия път до Горна Джумая, постилайки пътя им с цветя.

„Проясни, Господи, моята душа, за да стане достойна да бъде разпъната на Твоя кръст!“ С тези думи новорькоположеният епископ Борис приема сана си през 1930 г. И Бог изпълнява молитвата на верния си служител. Неслучайно върху скромния му надгробен паметник в благоевградската църква „Въведение Богородично“ е изсечен библейският стих „Бъди верен до смърт и ще ти дам венеца на живота“ (Откр. 2:10).

Използвана литература:

Път към Голгота. Съст. Христов, Б. Благоевград, 1998.

Димов, свещ. д-р Янко. *Не си прави кумир.* Ч. 2, С., 1996.

Методиев, Момчил. *Документирайте незабавно противонародните изказвания (Личността на Неврокопски митрополит Борис през погледа на Държавна сигурност).* – „Християнство и култура“, бр. 2 (89) от 2014 г.

Николов, Мартин. *Път към Голгота.* – „Църковен вестник“, бр. 10/2003 г.